

భాగ్యం వతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ మార్చి నెల 1 వ తేది శుక్రవారము } No. 275
సంపుటము. ౪. } పింగళ నామ సంవత్సర మాఘ మాస బహుళ చవితి ౪. } నంచిక ౨౭౫

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయఃకాంత చూర్ణము.

ఈ లేహ్యము, చూర్ణము అనుభవజ్ఞులచే శుద్ధ పరమార్థిక లుకోతయగుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, చూర్ణములచే నర్వ విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున నుభయభింభమైన నెక రోగములచే ముందగు బాధ నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది దేవతావరదనాదము. దీనిని సేవించిన రక్తముకుభ్రష్టై, పుష్టి నిచ్చి నరములకు పటుత్వమును కలుగ చేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందఱును వాడవచ్చును. (586)
48 దినములు సేవించు లేహ్యము, ద్రావకముగ నెట్టు 2-కి 8-0
24 దినములు సేవించగల నెట్టు 1-కి 1-12-0
1 నెట్టుకు పోస్తేజి 0-4-0. 2 నెట్టు కొనవారలకు పోస్తేజి ఇనాం. వియనామః. లేహ్యము డిపో.
నెం. 8. వేంకటేశమేస్త్రి, విడి, సాహుకారు పేట, మదరాసు

అమూల్యమైనమందు. తెరుణమును కోల్పోవకుడు.

Gonozone or Gonorrhoea Mixture

A safe and reliable remedy for urethral discharge. This reliable remedy is the combination of several efficacious and harmless valuable medicines, which exercise a beneficial action on the urinary organs in gradually restoring them to their normal and healthy condition. It destroys the disease germs and prevents the further increase and spread of the disease. It relieves pain, inflammation and burning sensation and stops the discharge in a week. The regular use of this mixture for some time effectually cures all long-standing and acute forms of gonorrhoea and gleet.

BOTTLE RS. 2-3-0. By V. P. RS. 2-12-0
The services of a Registered Medical Practitioner and experienced Medical Officer are available on payment of his fees from 8 to 10 A. M. daily. 1081

Please write legibly giving your full address.
A. H. Solomon & Co., (Dept-A W)
No. 29, Thana St. Chintadripet, MADRAS.

తేలుమందు

వెల సీసా 1-కి 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.
తేలుకాటువలన ఆసాయము లేదు గాని. విశేష బాధగలదు.
తేలుకాటువలన విషము నెక్కువలో ప్రవేశించును.

బాధ నరముల వెంట పెద్దవరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును కుట్టినవోటును బండపారునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావకము నీ నెయ్యి పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుల్లిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరుబిరడాను సీసాలో పోయబడినది. కుట్టినవోటు కొంచెము మంచుపోసిన బాధ మాయగును మంచును గలిగించును తాము బాధపడక నిరతులగు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియుంట నుండదగినది.

తామర తేలము

దీనిని రాచిన చర్మమునకు వెక్కిడు మంట యుండదు.
డబ్బా 1-కి 0-6-0 (ఆరులనాలు)
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటి యైదాంధ్ర

మహాజనసభలయందలి

సన్దాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల యువన్యాసములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములు గలవు.

వెల రూ. 1-8-0. పోస్తేజి వేటు

ఆంధ్ర వత్రి కా కా ర్యా ల య ము,
7, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాస్.

సగము ధరలు! సగము ధరలు!
సగము వెలకు పుస్తకముల నిచ్చుట.

ఒక మాసము వలకే

పుస్తకభాండాగారములకు, పఠనీయ మందిరములకు సగమువెలకు ఇచ్చెదము. పోస్టుఖర్చును కొనుగోనము చే.

ఈ క్రింద చెప్పబడిన వెలులు అసలు వెలులు.
ధిల్లీ సామ్రాజ్యము (౪ 8) మధ్యద్రావ్యదీపము (౪ 12) బృహద్వాసిష్టము (1-8-0) శ్రీ చంద్రామణిము (౪ 12) ఆంధ్రభగవద్గీత (౪ 4) బాలార్చనా విధి (౪ 8) బాల సహస్ర నామావళి (౪ 1) నూర్మాహాత్మిక శత నామావళి (౪ 1) నేత్యావల ధర్మచంద్రిక (౪ 6) పుస్తక సంస్కరము (2 ౪) ప్రశ్నోత్తర శీతకళావిర్యావదీపిక (౪ 1) ముక్తమేళనకళాకము (౪ 1) వెల్లెనాటి ముద్దకథలు (౪ 4) మూర్తిత్రయ సాఖ్యాసము (12 ౪) శ్రీనీతిపద్యతావళి (6 ౪) వాణిచక్ర వర్తిగారి పట్టాభిషేక పద్యములు (1 ౪) చొల్లూరి మహా త్యక్తులు (1 ౪) లోనామృత చరిత్ర (1 ౪) గానానాన మోహనరామలసంక్షేపము (1 ౪) ప్రబోధతారావళి (1 ౪) ముఖ్య గమనింపు. — పుస్తకము లన్నియు 2. కేటాం తెప్పించుకొనువారికి మాత్రము సగము ధరలు.

(1067) భాస్కరకంఠ,
23, బందరు వీధి, నుడి ను

తేలుగు గంధములు

నవలలు:— 1. అమృతవల్లి 1-4-0, 2. చూరూరతి 0-12-0, 3. జగన్నాథాని 0-8-0, 4. ఇంద్రావతి 0-12-0, 5. రంగరాజు 0-12-0, 6. కళానిలి 0-12-0
శీతలచరితములు:— 1. రామతీర్థస్వామి ఎం. వి. 0-12-0, 2. నివేదితపోదరి 0-8-0, 3. గోపాల 0-12-0, 4. నాదాదేవి 0-8-0, 5. వాణిజ్యపథ్య 0-8-0, 6. విదన బార్ధినికర్త 0-8-0.
అన్ని తేలుగు గంధములు 2. కేటాం తెప్పించుకొనువారికి మాత్రము సగము ధరలు.
పోస్టుఖర్చు మేమే భరించెదము. 1932-4-9
ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అందు కో, న

అమృతాంజనము

అన్ని రోగములకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును.
హృద్యపు నొప్పుల వార
కోలుకు. వాముపు
రోగి కోల్పోవును.
మహానవగలిగి యుండును.
(ప్రతియుంట నుండదగినది.)

విషమూలికలచే హింసూ దేశమందు
గియారుచేయబడు మంచిఘండు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
(మృతాంజనం డిపో.) 109, (ఫోటోడు, బొంబాయి,
6, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నార్తరక సర్కారు లైఫ్ ఎమ్యూరస్సు
కంపెని లిమిటెడ్ (లిక్విడేషన్ లో నున్నది)
నోటీసు. (1087)

శీతభీమా పోలీస్ హాల్స్ మున్ను, వివాహసహాయ భీమా పోలీస్ హాల్స్ మున్ను తమ తమ క్లెము కాగితములను 1918 వ సం॥ మార్చి నెల 18 వ తేది లోగా యీ క్రింద సంతకము చేసినవారి చేర పంపుకొనలెను. ఈ క్రింద ప్రాసిన భోగట్టాయము, కాగితములును పూర్తిగా పంపి యెడల క్లెములు బాపితాలో నమూను చేసికొనబడవు.

1. పోలీస్ దారుని పేరు, 2. పోలీస్ నెంబరు, క్లాసు, (శీతభీమా లేక వివాహభీమా, పేరిట నెంబరు) 3. ఆఖరున చెల్లించిన ప్రీమియము తాము రసీదు, 4. శీతభీమా లేక వివాహభీమా ఒరిజినల్ పోలీస్, 5. ప్రీమియములు యెవరివద్ద చెల్లింపబడినో ఆ యేజంటు పేరు, ప్రస్తుతపు వియనామ, 6. ఇదిగో క్లెముల కాగితములు దాఖలుచేయబడిన యెడల, యెవరివద్ద దాఖలుచేయబడినవియును, అందుకుగాను ఇయ్యి బడిన రసీదును పంపవలెను. ఒక్కొక్క పోలీస్ క్లెమునకు ప్రత్యేకముగా భోగట్టావాయవలయు నేగాని, ఒక్కొక్క కాగితములో ఒకటికంటె అధికము పోలీస్ భోగట్టావాయగూడదు.

నిజంట్లుక, ఇవిర క్రెడిట్ ధర్మము మూడా తమ మాక్కులూ వైరి వ్రాయబడిన తేదీలోగా, వచ్చువిచ్చు మున్నుకు రుజువుతో, వరలాన్తు చేసికొనవలెను. వైతేదిక పిచ్చుట రాఖులు కావడిక క్లెములు అంగీరింపబడవు.

(Dalhousie Square) M. K. Dandeker,
Calcutta. Incorporated
Accountant Liquidator.

వత్త బిజ్జా సా

విదించినతరువాత ఆత్మసితి,
ముల సర్వాసకము గుడించిన శాస్త్రీయ చర్మ
రూ. జగన్నాథస్వామిగారు, వి.ప.
న్నిమూ చక్కనిగంధము వెల రూ. 0-8-0.
సంధ్యవత్రికా కా గ్యాలుయము
పోస్టు బాధ్య 212, మద్రాసు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

కృష్ణాజిల్లా కోవేల వెన్నలోని కృష్ణదేవరాయ భాండాగారమునకు గుంటూరు వాస్తవ్యులగు కామరాజు కోటిశ్వర శాస్త్రిగారు 12 వేదాంత గ్రంథములను 13 సంస్కృత గ్రంథముల నిచ్చిరట.

ఏటేటను పాల్గొని పుంగివండి బంతు వరకును జరుగు అహోబిల మహోత్సవము పింగళి సం॥ ఫాల్గుణ శుక్ల ౧౫ మొదలు బంతు వరకును జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. యాత్రికులు మున్నగువారి మార్పును గమనించ వలసియుండును.

గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా వెయ్యి పాకలోని సనాతన ధర్మసభకు, భాండాగారమునకును ప్రత్యేకభవన నిర్మాణమునకై కార్యనిర్వాహకులు ప్రయత్నించుచున్నారట.

బందరులోని ఆంధ్రనాటక ప్రోత్సాహక సంఘమువారి వత్సరము వేణీసంహార నాటకమునందు పోటీపరీక్షను జరిపి యథాప్రకారము రు 200 ల సరస్వతీ క్రితమును బహుమతి చేయదురు. వివరములను గురించి కార్యదర్శికి వ్రాసికొనవలయును.

గుంటూరు జిల్లా చినగాడెలపర్రు సహకార పరపతి సంఘపు సప్తపద్మి కోత్సవము మార్చి 5 వ తేదీ సాయంత్రం 2 గంటలకు తెనాలిడేవిజక్ డిప్యూటీ కలెక్టరు శ్రీ. ఎస్. శ్రీనివాసాచార్యులు ఎం. ఎ. బి. ఎల్. గారి ఆధిపత్యము క్రింద జరుగును.

తెనాలి తాలూకా చినగాడెలపర్రు గ్రామమునందు స్థాపింపబడిన డేవిస్ పేట సహకారగృహ నిర్మాణసంఘముయొక్క ప్రధమవార్షికోత్సవము తెనాలి తాలూకా కోఆపరేటివ్ యూనియను కార్యదర్శియగు లక్ష్మరాజు సంగమేశ్వరరావు పంతులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపబడును.

కృష్ణాజిల్లా నరసాపురము తాలూకాలోని కోడేరు రేవు నందు 1827-వ ఫసలీ పంటదారు తిలకు అణావంతునను కావడికి రెండు అణాలవంతునను ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువైనదని ప్రజల నుండి వసూలు చేయుచున్నట్లును, అన్ని బాధలలో పాటిది యొక బాధ వచ్చినదనియు నొక విలేఖరుడు వ్రాయుచున్నాడు.

రాజుపేట ప్రధమ సంవత్సర బోధాభ్యసన కళాశాల యందలి ప్రస్తుతపు విద్యార్థులు ప్రథమ వర్గంతిని మార్చి 16 వ తేదీన జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ప్రాత విద్యార్థులు వచ్చిన యెడల వర్గంథ నిర్విఘ్నముగ నెవ్వరును. సామాన్య కార్యదర్శి ఎన్. రామచంద్ర రావుగారికి వ్రాసికొనిన యెడల వివరములు తెలియగలవు.

గోదావరి జిల్లా కోరంగి కాపురస్తులను ఆయుర్వేద వైద్యశాల ప్రాప్తములగు నగు పొన్నుమండల తక్కువస్థాయి గారు వారి తల్లిపేటకు నొక మంచినీళ్ళ సత్రిమును కాకినాడ తాళ్ళరేవు మార్గ మధ్యమందు కట్టించిరట. అందులో వంట చేసికొనువారికి పాత్రలు రసవత్తుములు కావలసిన వారికి తేయాకు కాఫీపాడుములు నిచ్చెదరని ఒకవిలేఖరుడు వ్రాయుచున్నాడు. అందు శయనించుటకు బల్లలు కుర్చీలు కంబళ్ళు కలవు.

ఒక విలేఖరులు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారికిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—తమరు 14-8-17 వ తేదీన కృష్ణాజిల్లా ఆకిపగ్రామ బాలికలతో శ్రీలు సేర్పకొనవలసిన విద్యను గురించి ప్రసంగించి, కుట్టుయంత్ర మొకటి తమరువారికాపాతశాలకు విరాళముగ సమర్పించునని నెలవిచ్చిన సంగతిని గూర్చి తెలియజేయుచు, మాకోరికతీర్చులో సుసంగప్రార్థించుచు, తమ పేటకు బాలుకు వ్రాసియుంటిమి. తమ పేటకువచ్చికి వ్రాయవలయునో తెలియక నిండు వ్రాయుచున్నాము. కుట్టుయంత్రమును త్వరలో దహనచేయ ప్రార్థితులు.

చెన్నపురి దక్షిణ ప్రాంతమునందును చెన్నపురియందును గల బాలశిశువృద్ధుల ప్రహరమును గురించి యొక విలేఖరులు మాకువ్రాసి ఉత్తరప్రాంతమునందు మిక్కిలి వ్యాపించవలసి

యన్నదని నూచించిరి. గుంటూరునందు గత వర్షము తారాణి ప్రసాదసింహముగారు నెలకొల్పిన సేనను గురించి చెన్నపురి లోని సేనలవారి కేమయు తెలియుటలేదట. తమ, ధైర్యము సాహసము, శాంతము మొదలగు గుణములయంద్యమము వలనను వృద్ధి పొందునట. బాలరీ యంద్యమమునందు నిర్వహించ వలసిన వైదికవిధులు పదియని వారు వ్రాసిరి.

గుంటూరు జిల్లా రేపల్లితాలూకా ధూళిపూడి గ్రామ పరిసరముననున్న పాలెములలో కలరా వ్యాపించియున్నదని విలేఖరు లొకరు వ్రాయుచున్నారు. ఈ సంవత్సరము రేపల్లి తెనాలి తాలూకా కలరా స్పృహకముల నెలవైయున్నవి. ప్రతి గ్రామమునందును వీరో యొక అంటువ్యాధి గలదు. శానిటరీ డిపార్టుమెంటువారు దీని విషయమై శ్రద్ధ వహించినట్లు దొవదు. దారిద్యమునకు తోడిట్టివ్యాధులు దేశమున ప్రబలిన జనులు బీతాహులయ్యెదరు. శానిటరీవారు చేయవలసిన కృషినిచేయ ప్రార్థితులు. కలరా భయముచే బాలురు పాలెములనుండి పాతశాలలకు వచ్చుటలేదు. గ్రామములో కలరా లేదు గనుక తమ బాలుర పాతశాలలకు తల్లితండ్రులు పంపవచ్చును.

గోదావరి జిల్లా తాళ్ళరేవునందలి రామమూర్తి భాండాగారపు కార్యదర్శి ప్రాఫెసరు రామమూర్తి నాయుడుగారి కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మాచేస్తాపింపబడిన రామమూర్తి నిలయమునకు విద్యార్థి మాకులను మిమ్మరికి సత్కృతులు పంపించుచున్న పుస్తకములకు నిధివరకున్న బీరువాలు కాశీలేక విడిగా నుంచవలసి వచ్చుచున్నదిగాన మిరువాద్దానము చేసిన మిరువాదా పటమును బీరువాయను త్వరలో పంపించ ప్రార్థితులు. ఈ విషయమైమిడు కొన్నియుత్తరములు వ్రాసి నాను. తుదకు ఛత్రపుము తంతివార్త నంపినాను. మిడు చేరి జబాబులేని కారణముచేత పత్రికములమున విన్నవించు కొంటిని.

ఫిబ్రవరి 24 తేదీన నెల్లూరు జిల్లా పెద్దపవని గ్రామము నందు ఆయుర్వేద వృద్ధిని గుఱించిన సభయొకటి జరిగినది. ఆ సభకు ముత్యాలపాటి జమీందారునిం వారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. చెన్నపురి వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యులవారి యాయుర్వేద కళాశాలయందు భిషగ్వర పరీక్షయందు దుష్ప్రభులయి నట్టియు, పెద్దపవని గ్రామమే జన్మ స్థానముగ గలిగినట్టియు శ్రీమాన్ భిషగ్వర, పండిట్ ఏలూరు శ్రీనివాసాచార్యులుగారు వై విషయమును గురించి యతి విపులముగను, కడు రసవత్తుముగ నుపన్యసింపిరి ఒక విలేఖరుడు వ్రాయుచున్నాడు. ఉపన్యాసాంతమున శ్రీ రాజాగారు పెద్దపవనియందు ఆయుర్వేద చికిత్సాశాల నొకటి స్థాపించుటకు తాము నిశ్చయించు కొంటిమని వాక్రచ్చిరి.

కృష్ణాజిల్లా వీరవాసర గ్రామమునకు వారము రోజుల క్రితము విరుపాక్ష పీఠాధిపతులగు జగద్గురు శృంగరాచార్యుల స్వాములవారు తమ శిష్యునితో దయచేసి నాలుగురోజులుండి భిక్షులంది తిరిగి నాలుగురోజుల క్రితము అంతర్విధి వేంచేసి యున్నారు. వారిచ్చట నుండిన నాలుగు రోజులును శ్రీవిరుపాక్ష పీఠోత్పత్తి, భక్తి, గాయత్రి మంత్ర తత్పర్యము మొదలు గాగల సర్వస్థితే గ్రామస్తులతనియింపచేసిరి. స్వాములవారు వచ్చిన తోడనే భిమవరం డివిజనల్ ఆఫీసరు

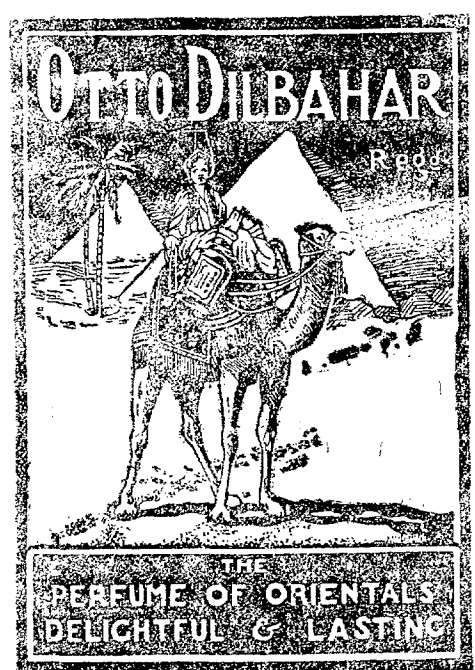
గారైన ముత్యాల వెంకన్న నాయుడుగారు పరివారముతో రేంజీ జమాబందీకై మకాంచేసి మొన్నటిదినము ననే తిరిగి భిమవరం వెళ్లివారట. గ్రామములో మూడు చెరువులలోను రెండు చెరువులలోని నీరు పూర్తిగా చెడిపోయి దాహ తీర్చుములకు పనికి రాకపోవుటయే గాక వానియందు దోమలు పుట్టి ప్రజారోగ్యమునకు బాధ కలిగించుచున్నవి. డిప్యూటీ కలెక్టరువారు స్వయముగా వెళ్లి చెరువుల దుస్థితి చూచుట చేతను నేర్పాటులు చేయించెదరని గ్రామస్తులందరును గంపెదాశతో నుండిరి.

బెజవాడ నుండి పెద్దిభొట్లవీరయ్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— నే నిదివర కాయకట్టువిచారణను గుర్తించి వ్రాసివచ్చాను. “కరణములు వగైరా చిల్లర అధికార్లు బెదిరింపుటకు” అని వ్రాసిన మాటల తాత్పర్యము కొందరు కరణములకు కష్టముగ నుండవచ్చును. ముఖ్యముగ నేను నూచించిన పనులు జేసిన వారికి కంటకములుగ నుండగలవు. కాని చిల్లరపదము నాధార పరులొని కాని పదముల నుపయోగించుచు చిల్లర వ్యాఖ్యానము ప్రారంభించిన విజయరామయ్యగారి లేఖలోని చిల్లర సంగతులకు సమాధానము వ్రాయక వారి వ్రాతప్రకారము వారిని అది అధికార్లుని సంబోధించుటకు అంగీకరించుచు వారి యెడ నుపయోగపరుచబడిన ‘చిల్లర’ ప్రయోగసవరణకు నా కెట్టి యాక్షేపణ లేదని విన్నవించుచున్నాను. అది అధికార్లు తోను అది ఆంధ్రులతో నాకు కక్షగలదని విజయరామయ్యగారు నూచించుచున్నారు. మత్రాంగవిధాన మెరుంగనివారికి నడవంత్రముగ చిల్లరయంత్రముల సంబంధము కలిగింపబూనుట కాలవ్యవస్థలకు భిన్నముగనున్నది. అది ఆంధ్రులతో సంబంధబాంధవ్యములను భోజనప్రతి భోజనములను గలిగియుండుటకు విజయరామయ్యగారిచ్చగించెదరు కాబోలు. కరణములకు నాకుగల నెయ్యియ్యములు వీరెరిగియున్న యీ కయ్యము వచ్చియుండేది కాదు. చిల్లర శ్రీమహాలక్ష్మీ అనులోకోక్తిని నేను మరువలేదు. నేనుక చిల్లర దుకాణాదారువంటి వాడనే సర్కారు దుర్మోగియులలో 15 రూప్యములకు తక్కువజీతము గలవారిని ‘ఇంపీరియల్’ ననుకరించుచేరిన వారనుచున్నారు. ‘మిస్ట్రీనియన్’ అనుపదమున ‘చిల్లర’ అను భాషాంతరీకరణముగలదు. ‘చిల్లర’ పదము ప్రయోగించుటలో కరణములను దూషించు తిలంపు నాకులేద నే విజయరామయ్యగారు నుచు కథను వెంచి చిల్లర గాధలోదించినారు. నేనిదివరకు వ్రాసిన మాటకు పట్టింపు గలిగిన వారికై తిరిగి శ్రమ యివ్వవలసి వచ్చును.

విశాఖపట్టణము జిల్లా సాలూరు గ్రామమధ్యము నందుగల జీర్ణ దేవాలయము నుద్ధరింపుచుని రాజావారిని పురవాసు లొకరు కోరుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం తాలూకా ముదునూరు నందలి భాండాగారము పనిచేయుచుండుట లేదట.

కమ్మవారు త్రియ్యలూ, వైశ్యలూ, కులగోత్ర ఆచార వ్యవహారాది కర్మలెట్టివి, ఉత్పత్తి యెట్లు మున్నగు సంగతులను కులాభిమాని చాలకాలమునుండి యెవరినడిగినను తల యొకవిధముగ చెప్పినట్లు మాకు తెలిపి వారు పాతకులయండి ప్రత్యుత్తరమును కోరుచున్నారు.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 123
(రిజిస్టరు కాబడినది) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది)
ఇప్పటికాలపు కుచి కరువునంద, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాసనగలది. ఆల్కాహోలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకనే నిధము చేయబడిన శేవల పుష్పసారము.
నీ తువాలపై కొన్ని చిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగృహము నువాసన ని న్నులవరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణములు సీసాలలో నుండును.
చిన్న సైజు (ఆర (డాం) సీసా 1-5 రు 0-3-0
మధ్యరకము సైజు 1-1 (డాం) ” ” 0-12-0
వీరొక సైజు 2 ” ” 1-4-0
పెద్ద సైజు 4 ” లేక 5 ట్రై ట్రై ” ” 2-5-0
ఇ. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పత్తెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులూ సరకును. దీనికి అనేకమగు నకలు సెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైను, కార్డుపైను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సులక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారికి దిగువవారికి వ్రాసినచో అజాకియ్యకుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ వజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రెస్ లందు తెమికల్ కో; నెం. 155, జమ్మూమునీదు బొంబాయి.

జాతీయ విద్య

విద్యవిద్యాలయమునకు

విద్యవిద్యాలయమునకు

నిన్నటిసాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోల్లపూడినాథుని

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి ఉప

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

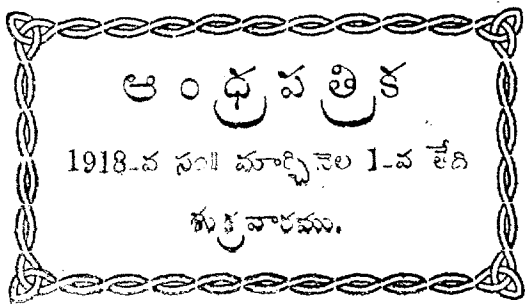
విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

విద్యవిద్యాలయమునకు గురించి

ఇట్టి తీర్మానము తెన్ని నాళ్లు?

జాతీయతవిధేయము జాతక యర్హత నాతో చించి జేయుట కున్నతోద్యోగముల నొసగవలయునని కాంగ్రెసు మహాసభకు బూర్వము నుండియు వాంఛింపబడుచునే యుండెను. క్రభత్వపు వాగ్దానములకును మేరలేక యుండెను. 1833 వ సంవత్సరపు ఛార్టరు చట్టమున నుద్యోగముల విషయమై వర్ణవిభేద మనుసరింపబడదని స్పష్టపరుపబడి యుండెను. 1853 వ సంవత్సరమున ఛార్టరుచట్టము తిరిగి సవరింపబడెను. ఆసమయమున గావించబడిన యుపన్యాసముల ధోరణి జూచిన, పార్లమెంటు సభవారు వాగ్దానభంగములకు దావైసగమని ఘంటావధముగ జూటిరి. పై రెండుమారులును వాగ్దానములు పవిత్రోద్దేశములుగ మారెను. 1858 వ సంవత్సరమున విక్టోరియా మహారాణిగారు ప్రసిద్ధిజెందిన ప్రకటన పత్రమును ప్రచురించిరి. బ్రిటీషు రాజ్యముక్రింద పాలింపబడు నెల్లవారలకును సమానమగు హక్కులు ప్రసాదింపబడునని నిస్సందేహముగ నందు జెప్పబడెను. విక్టోరియా రాణిగారు చక్రవర్తిని బిరుదము వహించినపుడు అప్పటి రాజప్రతినిధియగు లిట్టనుప్రభువు ఆంగ్లపౌరులతో సమాన స్వత్వములకు భారతీయులు హక్కుదారులని యుపన్యసించి యుండెను. 1887 వ సంవత్సరమున విక్టోరియా రాజ్ఞికి జూన్లీ మహోత్సవము జరిగిన తరుణమున ఆమె యీతరున ప్రకటించియుండెను. “ప్రకటన పత్రికలో సూచింపబడిన ధర్మములను నిష్కర్షగ స్థాపించుట నాముఖ్యోద్దేశము.” విక్టోరియా రాజ్ఞిగారి మహోద్దేశములనే ఎవ్వరుచక్రవర్తియు, వారిపిమ్మట జార్జిచక్రవర్తియు స్మరింపరాదు. వీరలేగాక యనేకమంది వరిపాలకులొక్క పవిత్రపు తలంపులనే వెల్లడించియుండిరి. గౌరవనీయులగు మాంటు పూవర్టు ఎలిఫిన్స్టన్, సర్ స్టాఫర్డునాగ్నోటు, సర్ జార్ లారెన్సు, సర్ విలియం హంటరు, సాలిస్ బరీప్రభువు, హార్డింగు తును ప్రభువు, మొదలగు ఆంగ్లాధికారు లీవిషయమై సందిగ్ధములేని వచనములతో యనువదించిరి. అయినను వెల్లీ కమిషనువారును ఇలింగుతును కమిషనువారును ఉన్నతోద్యోగముల విషయమై విచారణ జరిపి, విక్టోరియా రాణిగారి ప్రకటనమునకు వ్యతిరేకముగ నిజేదికమును వ్రాసిరి. కాంగ్రెసు మహాసభ 1885వ సంవత్సరారంభము నుండియు భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నొసగవలయు నని గొంతు బొంగుబోవునటులయరచుచునే యుండెను. క్రభత్వప్రకటనములుగాని, వరిపాలకుల సానుభూతి గాని, దేశీయమహాజన సభా విన్నపములు గాని, భారతీయుల స్థితిని చక్క బరుపలేకపోయెరు.

ఉన్నతోద్యోగ సమస్య నిర్వహణము చాల నవసర మయినదనుటకు సందియము లేదు. వరిపాలనాసామర్థ్యము జూపవలసిన యుద్యోగములలో భారతీయుల శక్తి సామర్థ్యము లుపయోగింపబడనందున, అయ్యవి త్రుప్తపట్టి ప్రయోజన విరహితము లయినవి. హైందవ క్రభత్వమున ఆంగ్లేయోద్యోగుల కొసగు వేతనాధిక్యము ప్రపంచమున దెక్కడను గానరాదు. పరిపాలనా వ్యయమా యధికమయ్యెను. భారతీయుల బుద్ధి ప్రతిభలా క్షీణించెను. దాదాభాయి నారోజి గారు హిందూదేశమునుండి వెడలు ధన ప్రవాహములో యీ విషయమును గూర్చి ప్రధానముగ నుదహరించిరి. ఈసమస్య కరిమాపూర్వము కాంగ్రెసు మహాసభ గావించిన యాం దోళనము నిరుపయోగ మయినదని దెలిసిన నాటినుండియు సూతనభావములు జాతీయం దంకు రిం చె ను. ఉన్నతోద్యోగములే జాతీయ మోక్షము నొసగజాలవు. ప్రజాసామాన్యమును దార్ద్ర్య మొకవంక వేధించుచున్నది. వారిలో విద్యావ్యాపకమా యత్నము. అది యయినను జాతీయ జీవనమున కుపకరించు విద్య గాదు. జాతీయ హృద్యోగముల నన్నిటిని మాన్యుటకు స్వపరిపాలన ఘోషింపబడినది. ప్రజలచే గ్రహింపబడినది. ప్రజలకు కరిపాలనాధికారము లభించినగాని, జాత్యుద్ధరణము సమకూరనేరదు. అందుకనియే, కాంగ్రెసు మహాసభ ఉన్నతోద్యోగప్రధానము గోరుటతో కాలము వ్యర్థపరుపక, స్వపరిపాలనా విధానమును ప్రసాదింపవలయునని గోరుచున్నది. ప్రజాధికారము ప్రాబల్యము గాంచిన పిమ్మట, అవసరమగు సంస్కరణములను ప్రజలే గావించికొనగలరు. అందుచే నున్నతాశయముపై శక్తినంతన కేంద్రీకరింపవలసిన తరుణమున, దృష్టిని స్వల్ప సంస్కరణముల వైపునకు ద్రిష్టుట కార్యమౌరుల లక్షణము గాదు. ఏ కోర్కె గోరినను నయ్యది స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనలకు సాయము గావించునదిగ నుండవలెను. ఈ సత్యమునే కర్ణి సుగార్ క్రింది వాక్యములలో సూచించిరి.

“స్వపరిపాలనమున కున్నతోద్యోగ ప్రధానము ప్రధానమార్గ మని నుడువగ నెన్ని మారులు వినుచుండలేదు? బ్రిటీషు ప్రభుత్వాధికారము క్షీణించుకుండుట కవసర మగు సంతక వరకు మాత్రము ఆంగ్లేయోద్యోగులనుంచి, మిగిలిన యన్ని యుద్యోగులలో భారతీయులను నియమించుట నాకిష్టమే. ఏలనన ప్రజల శక్తి సామర్థ్యములు నశించుకుండుట కిది ముఖ్యసాధనము. కాని, రాజప్రతినిధిగారిక్రింద నుండు ప్రతి యుద్యోగమునకును భారతీయుల నియమించినను, స్వపరిపాలనమును పొందుట దుర్లభము. భవిష్యత్పాలకులు సివిలు సర్వీసులో శిక్షితు లయి పాలనా వ్యవహారముల నేర్చికొనజాలరు. వేతనభృతిననుభవింపుచున్న హైందవోద్యోగులు జాతీయ నాయకులు గాజాలరు. రుప్రాయందలి యధికార వర్గమువారు రుప్రాయం విమోచనమునకు ప్రయత్నింపలేదు. భారతీయుల కధికముగ కమిషనరు కలెక్టరు పదవుల నొసగుటచే, స్వపరిపాలనము చేయరు నని హెచ్చరించువారు త్రోవదప్పి చరించుచున్నారని నాయభిప్రాయము..... మీ అధికారవర్గము హైందవులతో నిండి సుశిక్షణము లడసినను, బాధ్యతగల క్రభత్వము చూపుమేరలో నుండజాలదు. స్వపరిపాలనాసమస్యకు నియోజకవర్గపు సంస్కరణము మూలసూత్రము. సివిలు సర్వీసు సంస్కరణము ప్రత్యేకసమస్య.”

ఈ దృష్టితో పరికించిన గౌరవనీయు లగు శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు సామ్రాజ్యశాసననిర్మాణ సభలో దెచ్చిన తీర్మానములు కాలస్వభావమున కనుగుణ్యముగ లేవని కరతలామలకమగుచున్నది. ఇట్టి తీర్మానములకు ప్రజాప్రతినిధు లుపయోగించుటయు, క్రభత్వసభ్యులు ప్రతిఘటించుటయు కాలహరణము దప్ప వేరులాభ మొసగజాలవు. మీదుమిక్కిలి భారతీయులు స్వల్పసంస్కరణములతో సంతృప్తిజెందెదరను నభిప్రాయము పాలకులలో వ్యాపించుట కవకాశముగలుగును. ఇంజనీరింగు శాఖలలో యుక్తకాలములో భారతీయులను మాత్రమే నియమించవలెనని శాస్త్రిగారి కతీర్మాన ముపపాదించిరి. సర్ క్లాడు హిల్లుగారు యుక్తకాల మన నెన్ని యని సందియించిరి. శాస్త్రి గారు యుక్తకాలము పదివత్సరములని దలవవచ్చును. క్రభత్వసభ్యులు అర్హతతాబ్దముని దలువవచ్చును. అందుచే శాస్త్రిగారు కాలకరిమితిని స్పష్టముగ సూచింపకబోవుట వారివాదమున ముఖ్యబలము. ఉన్నతోద్యోగము లన్నిటియందును భారతీయులనే నియమించవలయునని శాస్త్రిగారు వేరొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఈ తీర్మానమునకును క్రభత్వసభ్యులు అంగీకారము సూచింపలేదు. మరియొక తీర్మానమున శాస్త్రజ్ఞాన మక్కురయుండు నుద్యోగములకు పదివత్సరములలోపల, యూరపునుండి ఉద్యోగుల దెచ్చు పద్ధతిని మానవలయు నని శాస్త్రిగారు పపాదించిరి. సర్ క్లాడు హిల్లుగారు శాస్త్రిగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగెచూ, బాధ్యతగల క్రభత్వము నేతీరున స్థాపించెదమా యని దలచు నీ సందర్భమున, నిట్టి తీర్మానముల దెచ్చుట పాడి గాదని నుడివిరి. పై రెండు తీర్మానములును నిరాకరింపబడెను. మూడవ తీర్మాన ముపసంహరించినబడెను. ప్రజాప్రతినిధు లిట్టి తీర్మానములతో కాలము వ్యర్థపరుపక, జాతీయ స్వపరిపాలనము బడయుటకు తగిన కార్యభారము వహించుట ధర్మము. గమ్యస్థానము బడయుట కవసరమగు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టవలయు నని ప్రజాప్రతినిధులు క్రభత్వమువారిని గోరవచ్చును. అంతియకాని స్వపరిపాలనమునకు దారిజూపని స్వల్పసంస్కరణముల గోరుటచే జాతీయగమ్యస్థానము జేయుటకు ప్రతిబంధకములు గలుగవచ్చును. స్వపరిపాలనాశయము సంకుచితము గావచ్చును.

సంగ్రహావసరములు— మద్రాసు క్రభత్వము.

సంగ్రామమునకు పోరాడు నైనికులే గాక కూలీపనుల జేయుటకు పరిశ్రామికులును గావలసి యున్నారు. ఇందు కవసరమగు మనుజుల ప్రోగు జేయుటకు హిందూదేశమున రిక్రూటింగు బోర్డు గలదు. ఈ బోర్డువారు మద్రాసు రాజధాని యందు గావించవలసిన ప్రయత్నముల గూర్చి క్రభత్వమువారికి దెలిపిరి. క్రభత్వమువారి విషయమై జిల్లా కలెక్టరులను హెచ్చరించిరి. 1917-వ సంవత్సరమున యుద్ధనైనికులు మద్రాసు రాజధాని నుండి యధికముగ జేరిరి. కాని వలయువారికన్న నింకను సంఖ్య దక్కువగనే యున్నది. మద్రాసు నుండి గోరబడిన సంఖ్య, శక్తియుతులగు వెయ్యి మందిలో నొక్కరికన్న నతిశయించదు. బొంబాయి చిన్న రాజధాని యయినను, మద్రాసునుండి బొంబాయినుండికన్న స్వల్పసంఖ్యయే గోరబడినది. మద్రాసులో శౌర్యసాహసము లిటీవల యధుగంటినను, ఈ సంఖ్యను సులభముగ బంపవచ్చునని క్రభత్వమువారు సూచింపుచున్నారు. కాని నైనికులు గాక పారిశ్రామికుల విషయమై మద్రాసు రాజధాని చాల వెనుకబడియున్నదట. నెలకు 1750 మందిని రిక్రూటింగు ఉద్యోగీయుల మూలమున బడయవలయునని, క్రభత్వమువారు గోరుచున్నారు. క్రతీవత్సరము అన్యదేశములకు

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సిద్ధాంతము

కర్త గారి తీర్మానము: ప్రజాభిప్రాయములు.

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము.

వెదలు కూలీలసంఖ్యకు సీసంఖ్య యత్యల్పమే. వివిధమండలములను పరికించిన, తారతమ్యము చాల గనుకట్టుచున్నది. గుంటూరుజిల్లాలో సైనికులసంఖ్య విస్తరించుచుండగ ప్రక్క-మండలమును నెల్లూరు జిల్లాలో సైనికులుగాని తదితరులుగాని దాదాపుగ లభింపనేలేదట. మధురజిల్లాలోగూడ సభివృద్ధి గాన్నింపలేదు. ఇప్పటికిని భారమంతయు కొలదిమండలములమీదనే పడుచున్నది. వాటిలో గుంటూరు, విశాఖపట్టణము, కోయంబూరు, ఉత్తరాంధ్ర-టు, మలబారుజిల్లాలు అధికభారమును వహించుచున్నవని ప్రభుత్వమువారు చెబుచున్నారు. కొలది జిల్లాలకే తాకిడి యెక్కుడుగ దగులుట ప్రభుత్వమువారికి నచ్చలేదు. అందుచే, ప్రభుత్వమువారు ప్రతిజిల్లా నుండియు నింత సంఖ్య చేలవలయునని నిశ్చయించిరి. ఈసంఖ్యను రాబట్టుటకు జిల్లా కలెక్టరులను ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. రివీన్యూ శాఖోద్యోగులు గొంద రీ విషయమై తగినశ్రద్ధ వహింపలేదని, ప్రభుత్వమువారికి చెలిసినది. కలెక్టరులు వెన్వెంటనే వివిధశాఖోద్యోగులను సమావేశపఱచి వారి విషయమై శ్రద్ధవహించుట యవసర మని స్పష్టముగ చెలుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగు లీ విషయమై అనుద్యోగీయుల తోడ్పాటునైకొని కార్య సిద్ధి బడయుట భావ్యమని ప్రభుత్వోద్యోగము. ఈ విషయమై ప్రజలును ప్రభుత్వోద్యోగులును తోడ్పడి సంగ్రామమునకు మనుష్యబలమును చేకూర్చవలయును. సంగ్రామ విజయమునకు హిందూజేశము తోడ్పడి, తన శౌర్యప్రతాపముల నీ తరుణమున విజృంభింపజేయుట యవసర మని హెచ్చరించుచున్నారము.

దివాను బహదూరు ఆర్. వేంకటరత్నము

నాయుడుగారు: బ్రాహ్మణేతరోద్యమము.

ప్రభుత్వమువారిచే గౌరవింపబడిన బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులకు మద్రాసు ద్రావిడసంఘము వారు విందొసంగిరి. ఆసందర్భమున గౌరవింపబడిన వారిలో నొకరగు దివానుబహదూరు ఆర్. వేంకటరత్నము నాయుడుగారు బ్రాహ్మణేతరోద్యమము గూర్చి ముచ్చటించిరి. వారి యుద్దేశముల నీ విషయమై చెలిసికొన గుఱుహలులగు వారి లీ క్రింది వాక్యములను గమనింపవచ్చును.

“బ్రాహ్మణేత రోద్యమము జాతీయసౌఖ్య వమునకు దారిజూపునని వారు నుడివిరి. రవీంద్ర నాథ ఠాకూరుగారి వాక్యముల నుదహరించి, ఒక సంఘము వేరొక సంఘముపై నధికారము వహించునంతవరకు ప్రజాస్వామ్యవరిపాలనము హిందూజేశమున నసంభవమని వారు నుడివిరి. శాసన నిర్మాణ సభలలోను ఉన్నతోద్యోగములందును సాంఘికప్రాతినిధ్య మవసరము. ఇందుచే అన్ని సంఘములవారును పరిపాలనావ్యవహారములందు పాల్గొన గల్గుదురు. అన్ని సంఘములవారును రాజకీయాభివృద్ధి గాంచుట కివి తోడ్పడును. బ్రాహ్మణేతరోద్యమముమూలమున ప్రజలలో సంఘభావము గలుగు కాల మే తెలుచును. ఈ యుద్ద్యమము విభేదోద్యమము గాదు. రాజకీయమునకన్న, నియ్యది సాంఘికోద్యమము. ఇందువలన సాంఘిక యైకమత్యము ప్రబలును. ఇతియే గాక, నీ యుద్ద్యమము ఆధ్యాత్మికము. ప్రజలలో మతవ్యాప్తికి సాయపడును. ఇదివరకు ప్రజలు తమ ఆధ్యాత్మిక జీవనము నొక సంఘమువారి హస్తములలో నుండిరి. ఇట్టిసితి త్వరలో నంతమొందును. మత విషయములలో నొకరి జోక్యముతో గాని, నొకరి

అన్యాయము. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సిద్ధాంతమును గూర్చి చేశమంతటను తీవ్రమగు చర్చలు జరుగుచున్నవి. అశేతు లవేకవిధముల తమ యభిప్రాయముల చెబుచున్నారు. లోకమాన్య తిలక్ గారు ఈ తీర్మానమును ఖండింపజేయుగా శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టువని చెప్పిన సలహాను ఖండించుట కవకాశి కేశ్యముగాదు. ఈపద్ధతి తప్పక గలుపించునని నాయభిప్రాయము. అంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము వెంటనే శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టువలయు శర్మగారిని ప్రోత్సహింపవలెను. అందుకు సహాయముగా జేలకొండి తండ్రివారులను మహాజర్జను పంపవలెను. శాసనసభ్యులు దీనిని గూడ నెదిరింపవచ్చును. కాని వారి సమీక్షలతో మనకవసరము లేదు. ప్రభుత్వము వారే దీనిని పరిష్కరింపవలెను. ప్రభుత్వమువారు అంధ్రులను కలిసి యీ సమస్యను తీర్మానించుకోవలసి యున్నది. ప్రభుత్వేతరులను అంధ్రేతరులను ఇందుకు ప్రతిహేళ్యముగా జోక్యము కల్పించుకొని పాతకము మూటగట్టుకొనకుండురు గాక. సరివాద్దుల విషయములో మనకు తగవు లేవన రములేదు. కర్నూలు అంధ్ర సరిహద్దును ప్రజలే తీర్మానించుకొందురు. ఓడ్రాంధ్రసరిహద్దు విషయమై తగలేలేదు. కాలక్రమమున ఓడ్రులయొక్క కోరికనుబట్టి ఓడ్రులను ప్రభుత్వమువారును ఆయా ప్రదేశముల ప్రజలును విడిచిపెట్టవచ్చును. మదరాసుకుంటే ముం దేర్పడవోవు అంధ్రరాష్ట్రరాజధాని ఓడ్రులకు సమాపమగును గనక ఓడ్రులకు గూడ నిచ్చితి కంటే సౌకర్యముగానే యుండును. ఓడ్రులుగూడ రాష్ట్ర విభజనమున కంగీకరించుచునే యున్నారు. ఓడ్రభాగమును ఓడ్రుల కిచ్చివేయుటయు మధ్యపరగజాలలోని అంధ్రులను మనలో కలుపుకొనుటయు ఏకకాలమందే సిద్ధించగలవు. అని రాష్ట్రము సిద్ధించిపెట్టుట. ప్రస్తుతసరిహద్దులను మార్చుదని కోరుట యిపు డప్రస్తుతము. ఇక తమిళాంధ్రసరిహద్దు విషయమే యిపుడు నిర్ణయింపబడవలసినది. చిత్తూరు చెంగల్వట్టు జిల్లాలలోని కొన్ని తాలూకాలు గాని గ్రామములుగాని విడిపోవుట కంగీకరింపక పోవచ్చును. అందుకు కారణము వారు చెప్పి పురికి సమీపమున నుండుటయు అంధ్రరాష్ట్రరాజధాని వారికి దూరమగుననా యనియు, కాని అంధ్రభాషాభిమానమును జేకాభిమానమును లేక కాదు. బర్మాలో యాంధ్రులున్నారు. కలకత్తాలో యాంధ్రులున్నారు. మైసూరులోను నిజాం రాజ్యములోను అంధ్రులున్నారు. వీరిందరును దూర జేశములం దున్నవ పరరాష్ట్రములలో నున్నవ అంధ్రజేశాభ్యుదయమును గోరుచునే యున్నారు. అంధ్రరాష్ట్రమును వాంఛించుచునే యున్నారు. అటులే తమ తాలూకాలను గ్రామములను అంధ్రరాష్ట్రముతో చేర్చుట కిష్టుమలేని వారు గూడ అంధ్రరాష్ట్రానికి కొరకును తమ సోదరాంధ్రుల యభివృద్ధి కొరకును సహాయపడుట విధి. ఈ సూత్రము ననుసరించి యైనను తమిళ సరిహద్దులలోని యాంధ్రులందరును అంధ్ర రాష్ట్రవాదులతో కలిసి పనిచేయవలసియున్నది. అంధ్రమాత అట్టి వారికి ప్రత్యుపకారము చేయకపోదు. నాయకులు కొంచెము శ్రమపడిన యెడల ఈ సరిహద్దు నేర్పాటు చేయుటలో కష్టముండదు.

నాల్గవయాంధ్రమహాసభ కాకినాడలో జరిగినప్పుడు ఆసభలో కాంగ్రెసుకు ఒకపర్యాయమిట కావ్యనింపు దని

యాధిపత్యముతో గాని యికముం ద వ స ర ముండదు. ఇదియే మా న వుని ప్ర ధా నా శయము. దీనికి తోడు విద్యాస్వాతంత్ర్య మవ సరము. బ్రాహ్మణేతరులు మేల్కొని, తమ సాఖ్యము గూర్చి తమవలె భావించజాలని సాంఘి కుల హస్తములలోనికి విద్యావిధానమును బోసి యుగూడదు. బ్రాహ్మణేతరోద్యమమునకు విద్యే షము గౌరణము గాదు. ప్రజాభావశక్యమున నున్నత ధార్మిక జీవితమును పెంపొందించుటకే నెలకొల్పబడినది. ఈ యుద్ద్యమముచే నెక్కుడు స్వేచ్ఛ, ఎక్కుడు ఐకమత్యము, చేకూరగలవు.”

నాస్తికత గుర్తుగావు పంతులవాడు సలహా చెప్పినాడు. అనలవాడు మామీరులు సు ర ది పో లే దని కలంకును. నాయకులు శ్రమపడియెడల ప్రజలందరు సహాయముచేయ కపోరు. నాయకుల సంకల్ప మెటులున్నదియో తెలియదు. మే నెలలో కూడవచ్చు కాంగ్రెసుకు ఇటు కావ్యనింపుట మంచిది. ఇక్కాక్రమము మనయాంధ్రరాష్ట్ర సిద్ధి కంతయో సహాయముచేయును. అంధ్రమహాసభ దత్తనందలముల శే తెయను గనక ఈ ప్రాంతముల వారికి దానిని గురించి శ్రవపడవలసినవి యుండదు. కాంగ్రెసుకు భారతీయనాయకులందరును విచ్చేతురు. వారితో భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిష్ఠ యము చేర్చించి వారందరిని నుముఖుల జేయుట సులభము. దానితో ఈ సమస్య భరతఖండముయొక్క మూఁములలకు వ్యాపింప వీలగును. అంధ్రనాయకులు భరతఖండమంతటను తిరిగి ప్రముఖులందరిచే తమయీసమస్యను ఒప్పింపకలేనని కొందరు చెప్పుచున్నారు. వారి యింటికి మనముపోయి చెప్పటకంటే మనయింటికి వారి నాహ్వానించి చెప్పియెడల మనకోరికలుత్వరలో సిద్ధించగలవు. వాకి మనయం గౌరవము హెచ్చును. మనపని తేలికయగును. ధనవ్యయము తగ్గును. నీనికితోడు అంగ్లజైనికపత్రికను వెంటనే స్థాపించవలెను. ఒక చేత కాంగ్రెసు తీర్మానమును రెండవచేత అంధ్రమహాసభాతీర్మానమును చేతులమయిగొని అంధ్రబిజ్జెత్తుల ద స్థరములు భుజములపైనుకొన్న యాంధ్రరాష్ట్రవాదులు తమిళు వెంటడింప అంధ్రయాంగ్లజైనికపత్రిక మార్గబర్హియును చుండ మనశర్మగారు మనల సంతోషమహాపగోరు శర్మగారు మనయభి మానమును సంపాదించగోరు శర్మగారు రాజప్రతినిధి యునుట నేనాను నిలుచునో యానాడే యాంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడ గలదు. అంధ్రమహాజనలందరును వై సంగతులను వెంటనే యొచనలోనికి జెత్తురుగాక.

కాకినాడ. ఒకయాంధ్రుడు.

II

అన్యాయ, మాతృపూజాదిరసమును గూర్చి దీర్ఘమంది యొకయాంధ్రసోదరుడు వ్రాసినవాక్యోత్స ములను వాదితిని. అంధ్రమహాజన సభాసమయమున నాంధ్రజేశ పారిశ్రామిక క్యరసానుక కస్తుప్రదర్శనమును బెట్టి టిక్కెట్ల మూలమున వసూలగు సామ్యతో మంచినెత్తువులను బ్రదర్శించు వారలకుఁ బారితోషికముల నిచ్చి జేయవలెననెను మృద్ధిచేయుట ముఖ్యవసరమని చాలకాలము క్రిందటనే యీసాత్రికామూల మున నాంధ్రమహాజనలకువిన్నవించుకొంటిని. అట్టిసమయమున నాంధ్రజేశ పారిశ్రామిక క్యరసానుక ప్రదర్శనమును కెఱచిన చో మన జేశమునందలి యంగభ్యాకులగు కృషికరులును, పరి శ్రామికులును నచ్చి సభా కార్యక్రమమునందు బాల్గొనుటకు ను, తమవస్తువులను బ్రదర్శించి పారితోషికములఁ బొందుట కును గూడ వీలుకలుగును. దీనివలన రాజకీయవిషయ పరిజ్ఞా నమును, పారిశ్రామిక కస్తునిర్మాణ ప్రోత్సాహమును గూడ గలుగును. ఉభయతారకముగ నుండును. ఈవిషయమును గూర్చియే నేను విపులముగా వ్రాసియుంటిని. కానియంతకంట కును అంధ్రమహాసంఘమువారు తగినశ్రద్ధవహించినట్లులే గా నపించదు. జేశయమహాజనసభ జరుగుసమయమున హిందూ జేశమునందలి జేరుజేరు ప్రదేశములయం దెట్లెప్పుడుకోపన్యా సము చేడవబడి స భ లు స మా జే క మ గు చుండునో అట్లే అంధ్రమహాజనసభ జరుగుదములలో మన యాంధ్రజేశ మునం దన్ని రట్టణములయందును, పల్లెలయందును సభలు సమావేశమగుచు నట్టి సమయమున నాంధ్రమహాభాగ్యశీని యుపన్యాసమును జదువుట ముఖ్యవసరమైయున్నది. అది నమునే యాంధ్రమాతృ ప్రజాదీనముగ బరిగణింపవచ్చును. ఇట్టి సమయమున నాయాప్రదేశములయందు సమావేశమగు నాంధ్రమహాజనులు తమకీక్రమసాధముగా నాంధ్రమాతకు మంత్రప్రవృత్తులు సమర్పింపవచ్చును. ఇట్లు ప్రతిపట్టణమునం దును, పల్లెలయందును వనూలై సభమును అంధ్రమహాజనభా స్థాయిసంఘమువారికిఁ బంపవచ్చును. తమిళులమున నేకకవిధము లగు మహాపకారముల జరుపుటకు వీలుకలుగును. ఇంతకంటే మరియొక మంచిమాగము నాకుగోచరమగుట లేదు. అంధ్ర మహాజన సభాసమయమున పారిశ్రామిక క్యరసానుక కస్తు

ప్రదర్శనమును యేర్పాటుచేసినచో నామహాసభకు విచ్చేయు వారు టికెట్లను కొని యాంధ్రపారిశ్రామిక వ్యవసాయక వస్తు వర్గములను జూచుటకు వెనుదీయరు. ఈవిధముగా జాలభవము సుమారుదును. ఇంతకంటే మంచిదని ముండజాల దని నాన మ్మకము. ఈప్రదర్శనము నీర్వహించుటగా నేర్పాటు చేయ వచ్చును.

వ్యవసాయకాభి: (1) నాగళ్లు, (2) ఇతర వ్యవసాయ పరికరములు. (3) (1) వేరువేరు ప్రాంతములలో: బండించు ధాన్యపుదనులు, (2) పప్పుదనులు, (3) నూనెగింజలు, (4) ప్రత్తికములు, (5) దుంపలదనులు, (6) కాకములు, (7) ఫలములు, (8) పువ్వులు, (9) చెరకులరకములు, (10) కాశాధాన్యములు, (11) పిండికనికరము 'దుంపలరకములు, (12) రంగుకువనికరము యుద్భిజ్జవర్గము, (13) ఇతర వ్యవసాయవస్తువులు.

పారిశ్రామిక వస్తువర్గము: (1) నేతపనులు, (2) కర్ర సామానులు, (3) రంగులు, (4) నూనెలు, (5) వెండిసామానులు, (6) బంగారువస్తువులు, (7) బొమ్మలు, (8) యంత్ర సామగ్రి, (9) చిత్రలేఖనములు, (10) దంతపువనులు, (11) కొయ్యసామానులు, (12) లక్ష్మవస్తువులు, (13) ఇంకను యితర విచిత్రవస్తు సమదాయము.

ఇవిగాక మూడవకాభిలో వేరువేరు పంటల కుపయోగించు యెరువులు మొదలగునవికూడ నుంచవచ్చును. ఇట్టిప్రదర్శనను ప్రతిసంవత్సరమునను బెట్టుచు వైశిష్ట్యపులలో నుత్తమ మైనవానిని బ్రదర్శించువారికి బహుకముల నిచ్చుచుండినచో నొక సంవత్సరముకంటే మరెక్కు సంవత్సరములైనా వామలో వ్యవసాయకులను, పారిశ్రామికములను మంచిమంచి వస్తువులను కయారుచేసి ప్రదర్శించుచుండుదు. తనూలమున మనయాంధ్రదేశమున కనేకవిధముల మహోపకారముగ నుండును. ఇట్టి యాంధ్రదేశ వ్యవసాయపారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు దొరత సమయముకూడ దగిన సాహాయ్యముచేయుదురు. దీర్ఘకండి యాంధ్రసోదరులకు వ్రాసిన విషయములను ఆంధ్రప్రదేశ్ జనము లొకరిని బరికిలించి యభిప్రాయములను ప్రతికాముఖమున దెలుపఁ త్రొక్కించుచున్నవాడను.

కలకత్తా కలకత్తా 25
కలకత్తా 25

సామాజ్య శాసనసభ

పారిశ్రామిక కాభిలు.

"ఈకాభిలోని 'యద్యోగములను భారతీయులకేయి య్యవలెనని కమిషనువారు నూచించిరి. అందులకు వలయు కళాకాలాలనే దేశముననేర్పరుపవలెను. అది జరుగువరకు భారతీయుల నాంగ్లదేశములకు విద్యాభ్యాసము కొరకు పంపవలె ను అట్లు చాలమంది పరిశ్రమ కచ్చుటకు ఆకర్షకముగ ప్రతికర్షణము కృతాంధ్రులైన వారిలో నుగము మండికి యద్యోగముల నిచ్చుటకు దొరతనువారు పూచీపడవలెను" అనుతీర్మానమును గొల్పి కాశ్రీ గారుపూచించిరి. వ్యవసాయము, అడవులు, పశుచికిత్స, భూగర్భవర్జితము, బండ్లను రైలునిర్మించుట యను కాభిలను గూర్చియే ముఖ్యముగా కాశ్రీ గారు నడిచిరి. వ్యవసాయకాభిలో 62 రు ఉద్యోగులలోను ఇద్దరుమాత్రమే భారతీయులుగలరు. పశుచికిత్సాకాభిలో 24 గురిలో భారతీయులులేనేలేరు. అడవులకాభిలో 218 మందిలోను 2 రు మాత్రమే భారతీయులు. భూగర్భకాభిలో 21 మందిలోను 2 రు మాత్రమే భారతీయులు. బండ్ల నిర్మాణకాభిలోని 77 గురిలోను భారతీయులులేనేలేరు. ఈకాభిల యద్యోగములన్నియు భారతీయులకే యియ్యవలెనని కమిషనువారు వ్రాసిరి. పశుచికిత్సా కాశ్రీయు సభ్యునించుటకు విద్యార్థులను విదేశములకు పంపవలెననిగూడ కమిషనువారువ్రాసిరి. న్యాయమూర్తి అబ్దుర రహీం గారు నూచించిన ప్రకారము వ్యవసాయ కాంతారవిషయములను చదువువారికి గూడ విద్యార్థి వేతనముల నియ్యవలెను. భూగర్భకాశ్రీ విషయమున నిద్రవరకే యచ్చియున్నారు. బండ్ల నిర్మాణమునకు తగినపాతకాల లిడవరకేయున్నవి. కాని ఈ పాతకాలలలో భారతీయులను చేర్చుకొనుటలేదు గాన నావిషయమున దొరతనువారు విచారణచేసి యిబ్బండినివలె గొప్పపడెను. ఈ ఏర్పాటులన్నియు 10 సంవత్సరములలో పూర్తి గావలెనని న్యాయ అబ్దుర రహీం గారు నడిచిరి తెలిపిరి.

ఈ తీర్మానమును దొరతనువారు రంగీకరింతురని తలంపెదనని గొల్పి తెలిపిరి.

రాయలు కమిషనువారు నూచించిన విషయములే కొరకుదేవు గాన దొరతనువారు రంగీకరింతురని తలంకునని గొల్పి రాజారాంసానింగు గారు రసిరి.

భూగర్భకాభిలో సహకర్తలవా రండియు చేర్చుకొనబడవలెను. ఆపాతకాలల నిద్రముననేర్పరుట సముచితము. త్వరలో నా పాతకాల ఏర్పరుపవలెను. తీర్మానము దీనికి మాత్రమే సంబంధించిన నేను వెంటనే అంగీకరించియుండును గాని ఉద్యోగముల విషయమై పూచీపడవలె కిది తరిగాదని గొల్పి బాశ్రీ గుగా రసిరి.

సర్వకాభి పెద్ద యద్యోగములను గూర్చి కమిషను వారు నిర్ధారణగా నేమియును నూచించియుండలేదు. అడవులు వ్యవసాయము పశుచికిత్సల కాభిలలోని పెద్ద యద్యోగములను గూర్చి రాష్ట్రీయు దొరతనులకు వ్రాసితిమి. వారిలో నాలోచింపకుండ తీర్మానము నంగీకరింప వలెను. దీనికిగల చిక్కులలో భనవిషయము ముఖ్యమైనది. ఇండియాదొరతను వారేమియును నిర్ధారణచేయలేదు. పశుచికిత్స సామాజ్య కాభిలో నొక భారతీయుని యిండియా మంత్రిగారు నియమించిరి గొల్పి మాంటు గారురసిరి.

బండ్ల నిర్మాణమున భారతీయులకు నితరులకు భేదమేమియునులేదు. ప్రస్తుతకాభిలోని పెద్ద యద్యోగములు ఇంగ్లాడునుండే అభ్యసించినవారుగా నుండవలెను. త్వరలో భారతీయుల కధికముగ ప్రవేశము కలుగవలెనని గొల్పి గిల్లను గారురసిరి.

ప్రస్తుత స్థితి సంతృప్తి కరముగాలేదు. దొరతనువారికి పట్టుదల యెన్నచో సన్ని అభ్యంతరములును తొలగును. ఇది జరిగినచో హిందుదేశమున సామగ్రిలు నాలుగురెట్లు పెచ్చుగలవని గొల్పి కర్మ గారురసిరి.

ప్రభుత్వోద్యోగముల విషయము 40 ఏడ్లనుంచి ఆలోచింప బడుచున్నది. 1879 నుండియు ప్రజలకు సుకుష్టికరముగ కొంతమంది జరుపబడినది. డక్లిన ప్రభువానించిన పరమాదర్థి యంతరరతును చేకూరకుండుట సంతాపకరము. అది యింకను దృష్టిగోచరమైన కాలేదు. భారతీయు లింకను ఆందోళనము చేయుచునే యున్నారు. దానివలన వారి అసంతృప్తి స్పష్టమగుచునే యున్నది. దొరతను వారు ప్రస్తుతము వలె మాటల తేటతోనే కాలము గడపక క్రియచేసి మాపడగను. సామర్థ్యమనగా నేమో నేను గ్రహింపజాల కున్నాను. అది దొరతను వారి చిత్తమును బట్టియే యుండును. ఈ తీర్మానమున కిది తరి గాకపోదని గొల్పి వాచా గారు రసిరి.

దొరతనువారు మాటల తేటను మాత్రమే మాపుచున్నారు. జాతి పక్షపాతముకలదు. దొరతనువారికి నమ్మకము లేదు. అని గొల్పి వాచా గారు నడుపుట చాల సంతాపకరము. 10 ఏడ్ల గడువు నిజముగా చాలదు. కాశ్రీయు విషయములందు ప్రపంచమునం దెవలె నుత్తములు లభించిన వారిని నియమించు చుండవలెను. కమిషనువారి నూదనల సెంత కరకనుగరింపగలమో తెలియదు. రాష్ట్రీయు దొరతనులను ఆలోచనలేకుండ నేమి చేయుటకును వీలులేదు. ఎట్టి సద్భావముండినను అడవుల విషయమున సంపూర్ణమగు విద్య నేర్చుటకు వీలులేదు. కొంతకాలము వరకును ఈ దేశమున కలిగిన వస్తువులను సదుపయోగము నిమిత్తము యూరోపు ఆమెరికా దేశములకు పంపవలసి యుండును. తీర్మాన సుకల్పమును దొరతను వారు రాచరణములోనికి దెత్తురని మాత్రము నేను నడువగలనని గొల్పి హిలు గారురసిరి.

50 ఏడ్లు పట్టు నా అని గొల్పి వాచా గారురసిరి.

గొల్పి వాచా గారికి ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసములేకన్న నేమిచేయ గలనని గొల్పి హిలు గారురసిరి.

నాకు సంజేషము వదలదని గొల్పి వాచా గారురసిరి.

దొరతనువారు జేసికొని పూచీపడవగూడదు. సభ్యులు దొరతను వారిని నిందించిన నిందింప వచ్చును. అభివృద్ధిచురుకుగా జరుగనిమాట సత్యము గాని అది బుద్ధి పూర్వకమనుట సత్యముగాదు. అది అంతమందము గూడగాదు. దీనిని గూర్చి ఒత్తిడి గలిగింప గూడదు. బాధ్యతగల పరిపాలనమును గూర్చి రాజప్రతినిధి ఇండియా మంత్రిగారు కృషి సలుపుచున్నారు. ఆ రివ్యూలో జరిగినను జరుగకున్నను భావిసంతతి వారికి నిర్బంధ ముండగూడదు. అంగ్ల సామాజ్యమున నైక మధ్యమధికమగుట కేమాత్ర మధ్యంతరమును కూడ జరుగుట నైరంప వీలులేదని గొల్పి హిలు గారురసిరి.

గొల్పి కాశ్రీ గారు ప్రభుత్వైర మొనగిరి. సభ్యుల 1-8-18 ని జరుగును.

నేటి సమావేశము.

1918-19 సంవత్సరపు ఆర్థికవత్తము

సర్ విలియము మేయరుగారి యుపన్యాసము. మానసియులగు సర్ విలియం మేయరుగారు నేటి దినము సామాజ్య శాసనసభలో 1918-19 సం. పు ఆర్థిక వత్తమును ప్రవేశ పెట్టుచు నిట్లుపన్యసించిరి:—

1918-19 సం. పు ఆర్థికవత్తము (బడ్జెటు) ను నివేదించుటకు నెలపు గోరుచున్నాను. ప్రతి సంవత్సరమును జరుగుచున్నట్లు నేను చర్చ యేమియు జరగదు. దీనిపై తరువాత జరుపదగు చర్చ సందర్భమున కొన్ని సంస్కరణములు చేయబడినవి. వానిని సభ్యు లంగీకరింతురని తలచెద. ఎట్టిమేట్లలోని భాగములను నేను నేలుగా వివరించుటకు ముందు మొత్తముమీద ఆర్థిక వత్తముపై చర్చ జరుపుటకు నూచించుచున్నాను. ఇట్లు చర్చ జరుపుటవలన ఇదేవలె జరుగుచున్నట్లు గాక ఎక్కువ ఉపయోగ కరముగ సభ్యులు ఆర్థిక వత్తమును వివరించి తగ్గించి గలిగియుండిన పన్నులు అప్పులు రాష్ట్రములకు గ్రాంటులు మున్నగు వానిని గూర్చి తాము ప్రవేశ పెట్టు తీర్మానము లందు కొంతవలె వాస్తవ విషయము లుండునట్లు చేయగలుగుదురు. ఇట్టి చర్చ మార్చి 8-వ తేదీని ప్రారంభమగును. తరువాత యా విషయములపై తీర్మానముల నుపపాదింప దగునో, అయా స్థితికి వచ్చెదము. ఆర్థిక వత్తము నందు వైవిధ్యమున చర్చపై సవరణలు చేయబడిన వెనుక మార్చి 22-వ తేదీని సవరింపబడిన ఆర్థిక వత్తము సభవారికి నివేదించబడును. అటుపిమ్మట చర్చ జరుగదు. గత సంవత్సరములందు ఉన్న ఆప్రయోజకరమగు చర్చవలె గాక ఈ సంవత్సరము నందు ఆర్థిక వత్తముపై ముందు జెప్పబడిన విషయన చర్చ జరిపి ఆర్థిక వత్తములోని విషయములపై విమర్శన చేయుటకు సభ్యుల కవకాశముండును.

మహాసంగ్రామము రానున్న సంవత్సరమునందు గూడ జరుగునని భావింపవలసియున్నది. అనగా నేను సభలో వెల్లుబోవు ప్రత్యేకవిషయములను అధికబలముతో రాబోవు సంవత్సరమున అమలు జరుపవలసి యుండును. నేనిదివరకు చెప్పినట్లు నిమిషమునకు మాన్యుకెందు యుద్ధపరిస్థితులు ఒక్కొక్క విషయమునందు మొదట అంచనావేయుటలో చాల చిక్కులను గలిగించుచుండును. కనుక మనము జాగ్రత్తతో అంచనా మొత్తములను (ఎస్టిమేట్లను) ఏర్పాటుచుకొనవలెను. ఎప్పటికైన సుఖతరపరిస్థితులు గలుగునో మన మద్వైప్లవంకులమే యగుదుము.

గత సంవత్సరము నా యుపన్యాసమునందు నేను జెప్పిన స్థితిలే పీటికిని అన్వయించుచున్నవి. దేశదాయము ఉత్సాహకరముగ నేయున్నది. రైలువేలవలని ఆదాయము వృద్ధియై గత పర్యాయము ఆర్థిక వత్తమున నే నంచనావేసిన. మొత్తమునకు మించిపోయినది. మనకు లభింపవలసిన మొత్తము ఏఏవిధముల సంపాదించవలయునో ఆ సమస్యలే చిక్కును గలిగించునవి, అత్యధికముగ ఎక్కువయ్యుచున్న సార్వభౌమ ప్రభుత్వ వ్యయములకు మనము భరింపవలసియున్నది. ఈ సామాన్య మజల హిందూదేశాంగ మంత్రి పరముగ నొసంగబడును. యుద్ధమును క్రమముగను విజయకరముగను జరుగుటకు ఇక్కడనుండి వస్తు సామగ్రిని ఆహారద్రవ్యములను పంపుటకును గూడ విశేషవ్యయ ముపసరమగుచున్నది. ఇప్పుడు మిత్రముండలి దేశములలో ననేకములు హిందూదేశము నుండియే కొన్ని యాహార ద్రవ్యములను దెచ్చుకొనుచున్నవి. మనము భరింపవలసిన యితర వ్యయములును, ఈ సంవత్సరము మనకు విశేషాతురత సొసంగుచున్నవి. ఈ వ్యయములను భరించుటకు మనము వర్తక సంఘములను, ధనస్వాములను నిర్బంధించి వారిని వ్యయములందు కొంత భాగమును భరింపజేయ వలసియున్నది. ఈ నిర్బంధము లాయా సంఘముల వారిచే నంగీకృతములై వారు మనకు తోడ్పడుచుండుట సంతోషకరము.

మనమును ఈ వ్యయమును భరించు విషయమున ఎల్లప్పుడును మనకు పీల్చెంత భారమును భరించుచునేయున్నామని చెప్పగలను. ఈ భారమును మనము నిర్వర్తించుటయందు కరెన్సీ నోట్ల చెల్లుబాటి వలనను, యుద్ధమున ఫలితముల వలనను, పోస్టాఫీసు క్యాపా సర్టిఫికేట్ల కలనను, (ట్రెజరీ బిల్లుల అమ్మకముల వలన జనగూడిన అధికదాయము వలనను మనకు సాహాయ్యము లభించుచున్నది. సంకృష్టికరగున వ్యవ

అమ్మకొంజనము, దీప్తి, జోలబయి అంటే మడకాను.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతులు ఏకమై.)

ఇంగ్లండు

యుద్ధాదర్శనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:—ఆల్బినిచ్చి క్లబ్బు వద్ద నుప
 స్థితిమయ బోనస్ గా రిక్లు చెప్పిరి. జాతీయ యుద్ధపత్ర
 ములు విజయమొందుట తప్పదు. 4వ వార్షిక ఆర్థిక పత్రముల
 మూలమున బొంకరు లిచ్చిన సామ్యుగాక నితరత్రా వచ్చిన
 సామ్యు క్రొత్తగా కల్పితమైన దానికంటె మించిపోయినది.
 ట్రెజరీ లిల్లులను యుద్ధమున పత్రములకు మార్చివేయవలసిన
 దని ఆతడు పెద్ద పెద్ద ఆర్థిక సంస్థాపనల నన్నిటిని గోరెను.
 ప్రతివారును కలయినంత అధికముగ భవమును దాచి దొర
 తనము వారికి బదులీయవలసినదని యతడు కోరెను.

“మన మాగ్గము ధారాశ్రమైది కాదు. దాని కెట్టి
 యపాయమైన గలుగనున్న నది ఈ దేశముననే గలుగవలయు
 యును. నిస్పృహకులై ధైర్య మొందుటకు ననకాశము లేదు.
 జర్మనీ మన పంక్తుల భేదింపజాలరు. జర్మనీదేశపు వైఖరి
 జూడ నది యింకను జయింపవలయునను పట్టుమీదనే రష్యా
 మీది కేగుచున్నట్లు లాగునది. దాని పాత మార్పుల వలననే
 నీ యశోక్తరణము నాపనయ్యెను. సంధిమాట లన్నియు
 మాటపొల్లులు. (ఉత్సాహము.) “మనము యుద్ధమునం దేల
 ప్రవేశించితిమో ఆఫరితముల సొందుకరకును మనము యుద్ధ
 మొనరింతమా” అను ప్రశ్నకు త్వరము నీయవలయు నని మన
 రాష్ట్రమున గోరిన ఎంతమంది అందుల కనుమాలముగ నుండు
 నదియు మనకును మన క్రతువులకును మనదాశ్చర్యకరముగ
 నుండగలదు.

విక్టోరియా క్రాసు బహుమతులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:—క్రొత్తగా విక్టోరియా క్రాసు
 బహుమతు లియబడిన వారి పేర్లు లండను గజెట్టులో ప్రక
 టింపబడెను.

కార్పొరేటు ఛార్జెసు ట్రెయినుగారి కొక క్రాసు
 బహుమతి చేయబడెను. క్రతుమరఫిరంగిదకము మిక్కిలి
 సమీపమున కేతెంచి యతని దళము నాకస్మికముగ నాపి
 వేసెను. అంత ట్రెయినుగారు తమంతటే ముందుకు పరుగెత్తి
 కొన్ని మరఫిరంగులు గాలకుండునట్లు క్రతువులవై తుపా
 కని గాల్చిరి. తరువాత నతను తిక్కిన వారలలో కొంత
 మందిని జంపియు తిక్కినవారల నొప్పించియు స్వంతదళమున
 కపాయము రాకుండ గాపాడెను.

మరియొక క్రాసును బహుమతిగ బడసిన బాను క్రిస్టి
 గారు క్రతువులు తాము గోల్పోయిన స్థలముపై ప్రతియుద్ధ
 మొనరింప తానొక్కడు ననేక బొంబులను బట్టుకొని
 మీదికిపోయి క్రతువుల పటిమిండి పరుగెత్తువరకును బొంబుల
 ప్రయోగించెను. క్రతువులంతయుట్టుదిరిగి వెనుకనుండి యెదిరింప
 నతడు వెనుదిరిగి భయంకరముగ బొంబుల ప్రయోగించి వారిని
 చెల్లాచెదురు చేసెను. క్రతువు లభిమితముగ గుండ్రను గాల్చు
 చుండ మంచి విషమస్థితి యందతడు క్రతువుల పొరడోలి
 అనేకుల ప్రాణములను గాపాడెను.

వైద్యశాలానాకను టాప్సెడోతోకొట్టుట

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—క్లెవర్ల కానెలు నాకలో వీధి
 ములు వెలుగుచుండగనే బ్రిట్టులు ఛానెలులో నిన్నటియుదయ
 మున జర్మనులు దానిని ముంచివేసిరి. అది ఇంగ్లాండు నుండి
 బయలుదేరి వెళ్లుచుండెను. నాకలో గాయములు తగిలిన వా
 రెవరును లేరు. హతకేసలను ఆమెరికా యుద్ధనాక కాపాడి
 నది. 8 పదన లింకను కనబడలేదు. లండ్రీవికి దక్షిణమున
 30 మైళ్ల దూరమున టాప్సెడో తగిలినది. 7-2-18 ని ఆ నాక
 గాయములు తగిలినవారిని తూర్పునుండి ఇంగ్లాండునకు తీసి
 కొని వచ్చెను. పిమ్మట మర్రామత్తు జరిగినది. ఆనాక సోమ
 వారము నాడు న్యూపోర్టుండి ప్రాన్సునకు బయలుదేరెను.
 మైలుదూరమున వింత వెలుతురు కనబడుచున్నదని మాలియ
 నడిచెను. వెంటనే దారి తప్పింపబడెను. అంతట టాప్సెడో
 తగిలినది. పెద్ద ధ్వని కలిగినది. దోవంక పడవలు ధ్వంస
 మైనవి. సముద్రము దుడుగుగానుండెను. నీకు కొరకువార
 కేముచుండెను. పడవలు పీడిపోయెను. చాలమంది నీటిలో
 గునుగును లేచుచు బాధపడుచుండిరి. 9 గురు పరిచారికలును

సిగ్గుపురుషుల ఏమైరో తెలియలేదు. కాపాడబడిన పడవలో
 క్యాప్టెను మార్టెయిన్ డెను. ఆపడవలో మోకాలుబంటి నీరుం
 డెను. 164 గురు కనబడుటలేదు. ఇంతవరకు 2 పడవలు మాత్ర
 మే కాపాడబడెనని నాకాదేశమునారు ప్రకటించిరి. ఈ
 నాకలో 150 మంది నావికులును 7 గురు పరచారికలును వైద్య
 లును రెండు కానువారును మొత్తము 200మందియుండిరి. వారిలో
 చాలమంది నిద్రించుచుండిరి. 7 నిమిషములలో నాకమునిగి
 నది. అతికష్టముమీద పడవలను దింపిరి. ఒకపడవలో 25 గురు
 పురుషు లుండిరి. అది ఏడుగంటలనేపు కొట్టుకొనిపోయిన
 పిమ్మట దాని నొకనాక కాపాడెనని ప్రతికలు ప్రాసినవి.

నూలుబట్టల ఎగుమతి.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:—జర్మను వ్యాపారనిరోధము
 కొరకు స్విట్జర్లాండు మున్నగు తటస్థదేశములకు గూడ నూలు
 బట్టలు మున్నగు వానిని పంపుట మానవలసి వచ్చినది. మిత్ర
 మండలికి తటస్థులకు రాయబారములు కుదిరిన గాని నిరోధము
 తొలగింప బడదని బొల్చుగారు నడిచిరి.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—“ప్లొరజెలు” స్టీమరుమీద
 146 గురుమనుష్యులుండిరి. అందు 44 గురు సురక్షింప బడిరి.
 అందు కెప్టాను కేటు, నాకాయందలి ఉద్యోగియులు 25 గురు
 17 గురు ప్రయాణికులును గలరు. 14 స్త్రీలలో నిద్దఱుమాత్ర
 ము కేడించిరి.

ప్రాన్సు

కేంబ్రే పోరు.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—కెనడావారు తెన్నయొద్ద
 పోరుచేసిరి. కేంబ్రే, లాబెస్సీ, ఆర్మెంటరీను, ఇమెనెలయొద్ద
 క్రతువులు ఫిరంగులను కాల్చిరి. సెంటు క్వింటను యొద్ద మేము
 క్రతువుల పదాతులవై ఫిరంగులను కాల్చితి మని మార్షలు
 పోగుగారు ప్రకటించిరి.

బ్రిటిషు వైమానిక ప్రచలనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—వైమానికులను గూర్చి పోగు
 గారు తమ ప్రకటనయి. దిట్లు చెప్పిరి:—అనుమాలంగు జర్మ
 నులతో గలసి మన వైమానికులు దూరప్రయోజనములను గా
 వించి అనేక ఛాయాపటములవీసిరి. కొద్దియై జంక్షనవద్దనున్న
 రెయిల్వేకాలమీదను దియూయి, వెలెస్నీయనీసుల మధ్యను,
 డోయాము, సెయిటెలివద్ద నుండు వైమానికాలయముల మీద
 ను అనేకటన్నుల బొంబులను వేసిరి. వైమానికయుద్ధము
 లందు మనవారు 15 క్రతువిమానముల నేలగూల్చిరి. మన
 విమానములు 8 కన్నించకున్నవి. మనవారు బ్రిటిషుదేశమును
 రెయిల్వేస్టేషనులమీద అరటన్ను బొంబుల జారవిడచిరి.
 గాసు కర్కాలయము నందును, స్టేషనునందును మం
 టలు పుట్టినవి. మెట్టివద్ద నుండు వైమానికాలయముల మీద
 మనవారు 1వీ టన్నుల బొంబులను జారవిడచిరి. వారు క్రతు
 విమానము సొకదాని గూలవేసిరి. మువిమానము లన్నియు
 మరలినవి.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—నిన్నరాత్రి పర్రానువారిట్లు
 ప్రకటించిరి.—బట్టెండా మెన్నిలు ప్రాంతమునను, మ్యూ
 జానదివద్దను భాగమునను భయంకరముగ ఫిరంగియుద్ధములు
 జరిగినవి. క్రతువిమానములు మూడు నేలగూల్చబడియెను.

ఫిజీ క్రొత్త గవర్నరుగారు.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—బక్స్టెనుగారి సామ్రాజ్యకార్య
 దర్శి బాప్ నెల్లుగారు ఫిజీ గవర్నరుగ నియమింపబడిరి.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—రాష్ట్రకార్యదర్శిగారిట్లు తెలి
 యబరచుచున్నారు. హంకాంగు విపరీతమునలన 600 మంది
 ప్రజలు మరణించిరి. యూరోపీయను దెవ్యరును మరణింపలేదు.

రష్యా

వెట్రోగ్రాడు రక్షణము

వెట్రోగ్రాడు, ఫిబ్రవరి 28:—వెట్రోగ్రాడును రక్షిం
 చుటకు విప్లవకారు లందరును కన్నుద్ధులగుచున్నారు. ఆయు
 ధముల కొరకు నిరీక్షించుచున్నారని బోల్షివిస్టులు ప్రక
 టించిరి.

రష్యా రుమేనియా సంగి.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—ఈలోగా రష్యా రుమేని
 యా దేశముల వారు జర్మనులతో నెట్లు సంగి చేసికొనినను
 జర్మనుల నకమైన రష్యా రుమేనియా ఆర్మియాదేశభాగముల
 విషయము సంధిసభలోనే పరిష్కరింప బడవలెనని బొల్ష
 రుగారు పార్లమెంటులో నుడిచిరి. యుద్ధసంబంధము గల దేశ
 ముల ప్రతినిధులు కలసి మాటాడుకొనదగు నని 18-2-18 ని
 పార్లమెంటు సభలో రన్వీచుచుగారు నుడిచిరి. దీనినే కాంటు
 హార్బిలింగు గూడ నుదహరించెను.

రష్యా జర్మనీ.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—జర్మనులు రష్యా విప్లవకా
 రుల నడచివేయ బూనుటచే సంధి కంగీకరింప లేదు. కాన
 విప్లవకారులు నిర్దాక్షిణ్యముగా జర్మనుల నెదిరించరలెను.
 మావికాలరాష్ట్రము మామగలములబలము. బెరెలు ప్రాంతు
 లను వెట్రోగ్రాడునుగూడ జర్మనులు పట్టుకొనిన ను
 ఫలితము లేదు. వెట్రోగ్రాడును కాపాడుటకు సర్వప్రయత్న
 ములకు చేసెదము. అది పట్టునడిచిపో మాస్కోకుగాని మరి
 యొకచోటికి గాని దొరతనము మార్చుటకును జర్మనులు రష్యా
 దేశమునందంతటను వ్యాపించిన గాని బోల్షివిస్టులనడంపలేరు.
 అట్లు వ్యాపించుటకు జర్మను లసమర్థులు. అట్లువారు ప్రవేశిం
 చిన కొలది జర్మనీలో విప్లవము హెచ్చుట నిశ్చయమనిరష్యా
 వారు ప్రకటించిరి. విప్లవనేల నోనేకమను పట్టుకొనెను.
 నైనికోద్యోగులు పారిపోయిరి.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—వెట్రోగ్రాడు నుండి ఇట్లు
 కంఠివచ్చుచున్నది.—ఆమెరికా, జాపాను, తీవా, సయాము,
 బ్రెజిలు రాజకీయనిపుణులు రష్యాలోని కేగకు. వోలోగ్గా
 వరకును బోయి బహుళావారిటుపై జరుగుసంగతుల ప్రతిక్షిం
 చెదరు. బ్రిటిషు పర్రాను రాజకీయజ్ఞులు చివరవర కచటనే
 యుండురు.

ఇటలీ

నావికా కష్టములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 28:—ఇటలీ అధికారు లిట్లు ప్రకటించు
 చున్నారు:—క్రిందవీవారము ఈదేశము చేరిన నావల సంఖ్య
 419. అచటినుండి బయలుదేరిన వాటి సంఖ్య 338. ఓడలెన్నియు
 ముంచబడలేదు. ఒకస్టీమరు నెదిరించి క్రతువులు విఫలులైరి.

పర్రాను అధికారు లిట్లు ప్రకటించు చున్నారు:—ఈ
 దేశమును చేరిన నావల సంఖ్య 916. ఇచటినుండి బయలుదేరిన
 వాటి సంఖ్య 901. 1600 టన్నులకు తక్కువ బరువుగల స్టీమరు
 ఒకటి ముంచివేయబడెను. నాలుగు స్టీమరులను క్రతువు
 తెదిరించి విఫలులైరి.

జర్మనీ

జర్మనీ యుద్ధాశయములు.

ఆంస్టర్డుము, ఫిబ్రవరి 28:—ఇటీవల ప్రజల మందరమున
 రన్వీచుచుగా రిచ్చిన యుపన్యాసమును విమర్శింపుచు కాంటు
 హార్బిలింగు గారు రెయిచి ప్లానుసభలో నిట్లుచెప్పిరి:—
 యుద్ధము నొనరించిన జాతు లన్నిటి ప్రతినిధులు నొక
 చోట సమావేశమై తమతమ యుద్ధాశయముల బెప్పిన సంగి
 జరుగ గలదను రన్వీచుచుగారి యభిప్రాయమును తానంగీకరిం
 చుచున్నాడు. “అందు ముఖ్యముగ బెల్జియము విషయమున
 మనముట్లు తప్పుకుండ నడచుకొన గలము. మనము దాని మన
 యధికారముననే యుంచుకొనవలయు ననలేదు. యుద్ధాంత
 రము మేము బెల్జియముతో నతి సఖ్యముగ నుండవలయు
 ననియె జూచుచున్నాము. కాని బెల్జియము మనక్రతువుల
 వలలలో జిక్కుకొనునేమోయని మనము వెఱగండుచున్నా
 రము. ఇందునుగూర్చి ఎదిరి కత్తయన పోవీ దొరతనమువారి
 నుండి యెట్టి సూచనవచ్చినను మేము విరోధభావమును జూప
 ము అయినను ప్రభు మమున జరుగు సంభావన

వాక్యములు అట్లుగా వ్రాయవలెను. (వెనకటింబు విల్లునకాదు చెప్పినమాత్రముల కొంచెము సంధి కనుకలముగ నన్ను కనిపెట్టిరింగుగా రంగీకరించిరి. ప్రపంచ మంతట సమానముగ నన్యాయంబు నెంచిన ప్రసిద్ధియునును గారి నాలుగు మాత్రముల నత డంగీకరింపగలదు. ఈగవ్య స్థానము నింక జేరలేదు. జర్యనుభాస్వలరు ప్రాపంచకాధికారి తో మాట్లాడుచున్నాడని (వెనకటింబు విల్లునకాదు రనిన తానాధికారిని గర్హించుటకు సంకల్పపరు మున్నాడు. మరియు విహ్వలీకృతులైన విచారింపు నెట్టిపంచామరీదాన లనయిన వారంగీకరించుచున్నార. అయినను? దురదృష్ట వశమున మి త్ర పంచలిలో ప్రధాన వాడు లట్టి కలంపుల కనుకలముగ నుండు వాడగ నిం చదు. తుదకు సంధికాలము సమీపించినది. ప్రపంచ మంతయు ముఖ్యముగ తటస్థము, సమానసంధి కవకాళమున్నదా యని యడుగుచున్నాడు. వ్యాయముగ మానవారీకొర ఈ కోరికను వినుట కిట్టి, లిట్టును, ప్రాస్థులు భూతిగ నయివ్వముకాపు చున్నట్లు లున్నది. ప్రపంచమంతయు సంధికి పరికరించు చున్నది. అయినను క్రీస్తుభక్తులవల వారు మరల యుద్ధా వేము నొందుచున్నార. "చివరకేది నిశ్చయింపబడునదియు జూచుటకు ప్రపంచమే సాక్షి. మన క్రీస్తులు సంధి చేసి కొనుటకే నిశ్చయింతురో- మన మెట్టి వరులను సంధి కం గీకరింతుమా వారెలుగుదురు- లేక విజయమునొందు నిమిత్త మీ క్రూరయుద్ధమున మెట్టిభయ నింకను కొనసాగింతురో- (ప్రపంచమేసాక్షి.) మనవారీకను యుద్ధముచే యగలరు. అయినను మరణించినవారి వాత్సల్యపాపమును, దెబ్బలు తిన్నవారి మరణవేదనల పాపమును, ప్రజల యుగమును, వారి బాధల పాపములను అన్నియు వ్యాయముగ జెప్ప మానవారి మాట నిరంతరము నిరాకరించువారి నెత్తిపెబడును. (ఉత్సాహము.)

తూర్పురంగపు టాడర్మములు.

తామొనరించుచున్న యుద్ధ మాత్ర సందర్భాత్మ రే యని మరల బలకును హెచ్చిరింగుగా రు తూర్పున జరుగు యుద్ధముగూడ గండులకేయని నుడిచిది వారి ముఖ్యోద్దేశము యుక్తయినతో సంధి నొనరించుకొని తత్ఫలముల ననుభవించుటయే. ఉచారణమునకు జర్యనీదేశము ఎస్థానియా, లివోనియాలో నుండవలయు కొనలేదు. కొర్లండు లిథోనియా లలో ఆర్మెనియాను, స్వెదీషాలనును సంబంధించు సం స్థాపనల నెలకొల్పియు. చేయుటయే ముఖ్యోద్దేశము. అయినను వైనికచర్య మొదటి యుద్ధముల కంటె వెంతయో యధికవిజయము నొనగూర్చెను. జర్యనీ తా నేదేశముల జయించెనే ఆదేశములలో సఖ్యము గావించుకొనవలయు నను మాత్రము ననుగించియే జర్యనులిపుడు రుమేనియాతో సంధి నొనరింపగలరు.పోలండు పరిపాలనా విధానమునూర్చి జర్యనీ, ఆస్ట్రీయా హంగరీ, పోలండు లింకను తగ్గించుచు నేయున్నది. యుక్తయినతో సంధి నొనరించుట వలన పోలండునందు గలిగిన మహాదళాంతి రాజీనామకునను మంచి కలంపులవలనను మాయ మొందగలదు. సరిహద్దుల నిర్ణయించు టలో వైనిక దృక్కోజమును బట్టి యత్నం తా క క్య క చు గు చా ని నే జర్యనీ కొరెను. (వెనకటింబు విల్లునకాదు రెండవమాత్ర ప్రసంగమున వారిట్లు చెప్పిరి. (వెనకటింబు విల్లునకాదు తక్కు క్రాంతి నొందుచు న్నారు. జర్యునదేశమున సత్వనిరహితములను ప్రజలకును నిరంకుశాధికారులగు ప్రభువులకును బద్ధవిరోధముగ నున్నదని వారు కలకరించుచున్నారు. ఏవారియైన నెక్కడ నెక్కడును బలమైనదనునో యనుభయమున "వేలన్ను, ఆఫ్ కవరు" (బల సమానత్వము) పేరిట ఇంగ్లండు దేశమే తంత్రము చేసినది హెచ్చిరింగుగా రు నేరాలోపణము చేసిరి. ప్రస్తుతము తాము రుష్యయందు గావించు యుద్ధములు మానవారి సౌభాగ్యం మొనరింపబడుచున్న వనియు, రుష్య జర్యను సంధి ఇంతలోనే ముగియుననియు నతిచు చెప్పెను. కొంతసంస్థానాధ్యక్షులు మన మా యుద్ధముచేయ నిశ్చయించుకొనవలెనను అతిప్రాంతముగారి మాత్రమును బలపరయుట కింతటికంటె నెక్కుడు ప్రబలనివర్తన మేదియు చరిత్రమునగన్పట్టదు. బుఖారెస్ట్రువద్ద జర్యనీ గావించు చర్య స్వార్థముల గాపాడుకొనుటకు గాక మిత్రమండలివారు కొందరినిధిరతులగు కోరిక లొకరికొకరుండు నిమిత్తము యని యతడు కలిగెను. ఇందు కలన ముకొన్ని కష్టములు రావచ్చు నుగాని చివరకు మంచియుద్దేశమే వారి గడువలెట్లుగలదు. అంగ్లదేశము దేశాక్రమణకు నుత్సాహము గలిగి యున్నదిని నేరాలోపణము చేయుచు ఇంగ్లండు కలనకేళి యుద్ధావేషము

ములన్నియు నతినిష్ఠిరములగు తనవలన దేశములను ముఖ్యము గ నాక్రమించుచు వలసదేశముల నభివృద్ధి నొందించుటకే యని యతడు పలికెను. స్వీట్జర్లందువారి తటస్థిత్యమును చెలువవలె నను ఆలోచనను తా మెన్నడును చేయలేదని అతడు తెలిపెను.

యుద్ధ కార్యదర్శి

లండను, ఫిబ్రవరి 26:- జర్యను అధికారులిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.- మేము పేర్కొన నాక్రమించుకొంటిమి అచట ఎస్థానియను పటాలమొకటి స్వచ్ఛందముగ జర్యను యాజమాన్యమును గోరెను. మేము దోర్నట్లు నాక్రమించి 8000 ఖైదీలను కందలకొలిపి మోటారుబండ్లను బట్టుకొంటిమి. ఇప్పుడు జలోమీయను చేరితిమి.

జర్యను సేన.

అమెస్టరుడం, ఫిబ్రవరి 26:- ఆంధోళులను సేనలో చేర్చుట వ్యాయముగాదు. వైనికులకు సరిగా నాహారమియ్యక తిట్టికొట్టి నెలవియ్యక బాధించుచుండుటచే చాలమంది సేనలో నుండి పారిపోవుచున్నారని జర్యను రాజ్యాంగసభలో సాంఘికము వాదించిరి. ఆంధోళులనుచేర్చుట నిజమే నని వైనిక సంఘాధ్యక్షుడు నుడిచెను.

జర్యనీ; బ్రిటిషు ఫైదీలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:- రాటరుదానునుండి యిట్లు తంతి వచ్చుచున్నది. మరెయ్యక తుగుడి బ్రిటిషు ఫైదీలు స్పె లెనింగెనునకు వచ్చిరి. వారు హేలెండునందు నిగ్గుంధింప బడుదురు. వైనికుల బండ్లు పశ్చిమమునకు బోవుటవలన నది మూడుగంటల నేపు కొలనులో నాపివేసిరి.

ఆసియా

పేలస్తీను యుద్ధము

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 26:- పేలస్తీను నందలి విజయ ములను గూర్చి "పయోనీరు" పత్రికయొక్క కెయిరో విలే ఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఆక్రమితదేశమును పరిపాలింప జేయు యేర్పాటులు త్వరితముగ జరుగుచున్నవి. ప్రజల మతములు ఆచారములు మొదలగు వాని కెట్టి యవచారమును వాటిల్లకుండునట్లు లన్నిప్రయత్నములును జరుపబడినవి. కాని వైనికాధికారులు చేయవలయునని చాల కష్టమైనది. ఏలనన పేలస్తీనులో నన్ని దిశలను దేశము పొడుపడియున్నది. బాధితులకు సహాయ మొనరించు నిమిత్తము ధన మావశ్యకముగ గావలసి యున్నదని చెప్పచు విడుపు మాకు ఇన్ని ను గారు బాధితులు రిలక్షులకు తక్కువయుండదని చెప్పిరి. తల్లిదండ్రులచే విడువ బడిన పిల్లల సంఖ్య చాలఅధికముగనున్నది. తిండిలేక ఆకలితో బాధపడు చున్న వారధవపక్షము 50, 000 ల మంది గలరు. వారికి తిన న ఆహారము నొసగి యువచారముల చేయుటకు విశేషముగ ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:- 18-2-18 ని హేదాజురై త్వ యుద్ధ అమానను స్వేదనుకడ అరబ్బులు క్రీస్తుల ఆశ్రితదళమును తరిమిరి. ఎకర్నట్ లిఖట్లీలవై బాంబులను వేసి నవ్వుమును కలిగించితిమి. 26-వతేదీని మా ఆశ్రితులు రుజమెల్లరు మొదలినీధర్మము చేరెను.

హాలండు

కీపునందు పతాకాలంకారము

అంట్వరుడం, ఫిబ్రవరి 26:- దోమకొనబడిన ఉల్లు నాక కీపునకు వచ్చినది. అచట పతాకములతో నలంకారమును గావించిరి.

జెల్లునాక.

లండను, ఫిబ్రవరి 27:- ఉల్లునాక మొత్తము 210000 టన్నులుగల 35 వర్తకనౌకలను ముంచిని. వీనిలో పెద్ద నౌకల నింతలో భర్తీచేయ సాధ్యముగాదు. చాలనౌకలలో వైనికు లుండిగాన చాలమంది హతులైరనుట నిశ్చయము. హయానా అను జనానయధనౌక (28000 టన్నులు) ను గూడ ముంచి తిమి. మరెయ్యక క్రూరముగూడ ముంచితిమి. అది ఎవరిదో తెలియదు. అని జర్యులుప్రకటించిరి. బ్రిటిషు క్రూరదేయము ముంచబడలేదని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి. హయానాగానిదని ఏకాగ్రహముగాని ముంచబడలేదని జనానయధనౌక తెలిపెను.

ఇగ్జిప్టుమందు నౌక.

కోపను హేగను, ఫిబ్రవరి 26:- సమాద్రముపోటును గాలియును నౌకనుదరికి గొట్టుచుండెను. స్పెయిను నావికులు నౌకలోనివారును దరికి తేబడిరి. స్పెయిను నావికులు స్వస్థానమునకు వెడలిరి. నౌకలోనివారు నిగ్గుంధింపబడిరి.

జర్యను "ప్రాల్సు" నౌక.

కోపను హేగను, ఫిబ్రవరి 26:- స్పెయినువారి "ఇగ్జిప్టుమందు" స్టీమరును జర్యనుదాడినాక, "వోల్సు" పట్టుకొని స్కాపిపగ్గుచూమునకు తూర్పున ఒడ్డునకు కొట్టివేసెను. జర్య నులు కొందఱు దానిమీద నుండిరి.

(0)

వృత్తాంతములు

నిన్నటి దినము 4-35 గంటలకు తంజావూరు శ్రీమాలము సభముగింపబడెను.

గంజాము మండల గ్రంథాలయ సంఘార కార్యదర్శి గతనెల 22 వ తేదీని పర్యాసలోని గ్రంథాలయమును దర్శించి యువస్వభావించిరి.

వెల్లోలు నూనెను మిశ్రముగ వాడవలసినదని హెచ్చరించుచు బొంబాయి దొరతనమువా! నొక ప్రకటనము నంపిరి. అందు కొన్నినిబంధన లుండెను. నిబంధనలు సమముగ పరిపాలింపబడు నిమిత్తము వారు ఎం. జె. గైల్లుగారిని సహాయాధికారిగ నియమించిరి.

సగముచెయ్యి తినివేయబడుట :- సింహళములో తంగల్లియొద్ద నీళ్లనుముంచుట కొక శ్రీమదిలోని దిగి కుండను నీటిలో ముంచడము తదపుగ నొక మొసలి ఆమచేతిని పట్టుకొనెను. ఆ శ్రీమది మంచి బలవనీయుటవలన తనచేతిని దూర జెట్టికొని నురక్షితముగ గట్టును చేరెను గాని సగము చెయ్యి మొసలితోటిలో నుండిపోయెను.

స్వహత్య:- బంగాళములో దూర్బితాలాకా దివ్యూటీ మేజిస్ట్రేటు సి. నీడే హేముగారు కొరకువుండుచే నుమారు 1 మాసమునుండి బాధపడుచు కలకత్తా వైద్యకళాశాల ఆసుపత్రిలో జీక్కి నిమిత్తము ప్రవేశించిరి. గతబుధవార ముదయము నుమారు 9 1/2 గంటల వేళప్పుడొక పెద్దధ్వని వినిపిచినది. ధ్వని వినిపడిన దిక్కునకు అందఱును పోయి. సి. నీడే హేముగారు మరణించి యుండిరి. ఆయన చేతిలో కొకచిన్న కుప్పాకి యుండెను. ఎడమకంటి కణకవై తగిలిన గాయము గుండ రక్తము ప్రవహించు చుండెను.

గుంటూరు మండలి ఆయుర్వేద యూనానీ సమ్మేళనము:- ఈ నెల 25 వ తేదీని జరిగిన సభలో చాల వ్యాసములు చదువబడినవి. చికిత్సను యోగములను ఆలోచించుటకు ప్రత్యేక సమావేశము జరుపబడెను. తెనాలిలో కన్యకాపర మేశ్వరీ దేవస్థానాదాయముతో నొక ఆయుర్వేద వైద్యకళాశాల నేర్పరుచుటకును సంస్కృత కళాశాలలో నాయుర్వేదమును గూడ నేర్పుటకును పలుకుబడి గల వర్తకులు నిశ్చయించిరి. వైద్యకళాశాలప్రారంభోత్సవమును జరుపుటకు వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులవారు రంకవరకు నివట నాగదరు, ప్లేగు వివరములను తెలుపుచు లాంకెరు బొమ్మల సహాయమున డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతిగా రుపన్యసించిరి.

ముగ్గురినిచంపి ఆత్మహత్య చేసి కొనుట:- తెంగుకూరులో బి. ఆశ్వత్థ వారాయణశాస్త్రి అను పండితునకు ఇద్దరుభార్యలును పెద్దభార్యకు 18 ఏండ్ల కుమార్తెయును గలరు. అతడు 27-2-18-వ తేదీని ఇద్దరు భార్యలను కుమార్తెను నరికివేసి కిరసనాయలు ఒడలినిండ పోసికొని పోలీసు స్టేషను చావునకుబోయి అంటించుకొనెను. తగులబడు చుండగా పోలీసువారి చూచి వచ్చునంతలో నతడు చనిపోయెను. నా పెద్దవెండ్లాము ప్రవర్తనము సరిలేదని ఆనమానము కలిగినది ఆమెవలన తక్కినవారొద్దిదయను గూడ దుర్వర్తనలు కావచ్చునని వారి కందరిని చంపివేసితినిని యొక లేఖను తనసోద్రును భర్తయులకు వినియోగింపవలెనని మరెయ్యక లేఖను అతడు వ్రాసెను. ఒక లేఖ అతడు తనకు నిదనపోటును రెండవ లేఖ యింటి వద్దను దొరకెను.

స్థానిక వార్తలు

(-)-

హైకోర్టు సెలవులు:— ఈ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 29 క తేదీ సోమవారము లగాను జూలై నెల 1 క తేదీ ఆదివారము వలకు చెన్నపురి హైకోర్టు మూసివేయబడును.

జగన్నాథ భక్తసభ:— ఈ నెల 8 వ తేది యాదివార ముదయము 8 గంటలకు ఎగ్ మూసందలి జగన్నాథ భక్తసభామందిరమున స్వామి సర్వానందముగారు భగవత్ గీతోపన్యాసమును చేపట్టెదరు.

ఆరోగ్యోపన్యాసము:— ఈ నెల 8-వ తేదీ యాదివార ముదయము 9-గంటలకు రాయపుమండలి కార్యాలయము భర్తవైద్యశాలలో పి. కుందరమూర్తిగారు పశువైద్య గూర్చి ప్రవచనములు చేపట్టినట్లు చెబుదురు.

6 వ కమ్యూనికేషన్ సభ:— 6 వ కమ్యూనికేషన్ సభ ఈ నెల 10, 11-వ తేదీలకు చెన్నపురిలో జరుగును. శ్రీరావిల్ల అప్పారావు నాయుడుగారు మహాసభా ద్యక్షమును వహించెదరు 50 మంది సభ్యులుగల ఆహ్వానసంఘము ఇదివరకే యేర్పడినది.

తిరువల్లిక్కేటి అన్నదాన సమాజము:— కె. కృష్ణప్ప పెట్టి, బంగారు స్వామిపత్తర్, పాన్న స్వామి పెట్టిగార్లు చేరియొక 25 మంది బీదలకును, కందస్వామి పెట్టిగారు 50 మంది బీదలకును పాములపాడు జమీందారు గారు నూలుమండిని వైసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద అన్నదాన మొనగరి.

పుస్తకములను దొంగిలించుట:— పాంబూర్తి అయ్యగారు ఒక విద్యార్థి జి. వి. సతేశ్వర్ కంపెనీలో 28 రూ॥లు విలువగల పుస్తకములను అపహరించినట్లు చేయబడిన కేసు విచారణ ముగిసినది. నేరస్థుడిని జైలుకు 3 మాసములు యుదుటవలన ఈ కేసులో నరసింహ 1 సంవత్సరము కఠిన శిక్షయు, నూలు రూ॥లు జూర్యు నాయు విధింపబడినవి.

సుగుణవిలాస సభ:— ఈ నెల 2-వ తేదీ శనివారము పాయలకాళుము రిక్త గంటలకు విజ్ఞోరియా పురమందిరమున బల్లారావు ప్రభుత్వ లగు డి. కృష్ణమాచార్యగారిచేర్చబడియింపబడిన చిత్రసభయందు నాటకమును తెలుగునను 8-వ తేదీ పాయలకాళుము రిక్త గంటలకు ప్రేమందిరముననే రావుబహదూర్ ఎస్. భవానందమగారిచేర్చబడిన కుటుంబము అను నాటకమును ప్రదర్శనమును సుగుణవిలాస సభవారు ప్రదర్శించెదరు.

ముక్కదములను అపహరించుట:— బందరు కలకత్త వ. పి. రావుగారు నెలపుమీద చెన్నపురికివచ్చి రాయపేటలో లలితావిలాస అను భవనములో నికసించుచుండిరి. సామకు అనువాదోకరు వారి యింట నవుకరుగ ఉండి గతనెల 19 వ తేదీ తన యజమానుడు ఇంటికిని సమయమున గదిలో మేజుమీదనుండి 10 రూ॥లు విలువగల ముక్కదమును అపహరించెను. కలకత్తగా రీ సమాచారమును పోలీసువారికి తెలిపిరి. వారు సామకును పట్టుకొని కేసుచేసిరి. కేసు విచారణచేసి మేజిస్ట్రేటుగారు నేరస్థునికి 3 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఆంధ్ర విద్యార్థి:— ఇది యొక మాసలిఖితపత్రిక— సాలూరునందు భాలకవి కాశీభట్ల కృష్ణరాయశాస్త్రిగారి సంపాదకత్వము క్రింద ప్రకటింపబడుచున్నది. మాఖమాస సంచిక మాకార్యాలయమున కంపబడినది. చందా రూ 0.4-0 ప్రకటకట్టుము 0.2-0. ఈ సంచిక పింగళి సం॥ 8 మాఖభద్ర విదియనాడు (15-2-18) ప్రకటింపబడినది. ఇది మాదిరిసంచిక యొక తెలియజేయుచున్నది. దీనియందు రాజవిలాసము గోపాని అను కంఠము ముఖ్యవిషయములు గలవు. మొదటిది వద్యము చేయవలసిన వదనము. ఇతరవిషయములు మదికొన్ని గలవు. నలు యొకాడు వక్రతాపంపాదకునకు సాలూరు విశాఖపట్టణము లెక్కా జరి ప్రాయశ్చిత్తు.

నమ్మిక సామిద్రోహము:— ఎం. ఆర్. గోవింద స్వామినాయుడుగారు నాగమలైచారి అను నొక బంగారు పనివానికి కొన్ని నగలను చేయుటకు 18 పెద్ద కాసులను, పల్లెములు చేయుటకు 40 తులముల వెండియు నిచ్చిరి. 2, 3 మాసములు గడచినవెనుక నాయుడుగారు నగలకొనుట వాని యంగడికి బోవునప్పటికి తన కొట్టులో నొంగుబడి త్రయ్యారు చేసిన నగలను కరిగిన బంగారమును వెండిని ఎత్తుకుపోయిరని పనివాడు నాయుడుగారితో తెప్పెను. కంసాలి కాసులను వెండిని ఒకమా ర్యాడీ యొద్ద కుదుకపెట్టినట్లు విని నాయుడుగారు వానిని పోలీసువారి కొప్పించిరి. వారతనిమీద చేసిన కేసువిచారణ ముగిసినది. 18 మాసములు కఠినశిక్షయు 3 వందల రూ॥లు అపరాధమును వానికి విధింపబడినది. అపరాధము వైకములో 250 రూ॥లు నాయుడుగారికి ఇవ్వబడునట్లు ఆజ్ఞ యొసగబడినది.

స్నేహితుని వంచించుట:— నెల్లూరుజిల్లాలోని నులూరు నగరపు వర్తకులు ఎం. చెంగళయ్యరాయ పెట్టిగారి గుమస్తా ఎల్. వేంకటస్వామి పెట్టి అనువాడు చెన్నపురి వర్తకుల యొద్దనుండి బాక్టీద్రవ్యమును జనుచేయుటకు చెన్నపురికి వచ్చి నులూరు వెయ్యూరూపాయలను వసూలుచేసెను. నులూరు సబ్ రిజిస్ట్రారు వేంకట నరసింహారావు నాయుడుగారి కుమారుడు ఎం. నారాయణరావు నాయుడు నడనతడు వేంకట స్వామి పెట్టిని కొలుకుపేట రైలుస్టేషనులో కలిసికొని పలు కరించెను. వారిరువురును కొంత సేపు మాటలాడుకొనిరి. రైలు బయలుదేరు సమయములో వర్తకుని గుమస్తా వెయ్యూరూ॥ లను తన స్నేహితుని చేతిలో పెట్టి తనయజమానునికి ఒప్ప గించుమని చెప్పెను. నారాయణ రావునాయుడు సరే యని ద్రవ్యమును పుచ్చుకొని రైలు ఎక్కెను. అతడు రూపాయలను వర్తకునికి ఇవ్వకవానితో బారిపాడెను. వేంకట స్వామి పెట్టి మోస మెత్తిగజరిగిన దంతను పోలీసువారికి తెలిపెను. నారాయణరావునాయుడు విశాఖపట్టణములో పట్టుపడెను. అతడు చెన్నపురికి దీసుకు రాలడెను. టవును పోలీసు కొట్టులో ఫిర్యాదితరపు సాక్షి విచారణముగిసినది. ముద్దాయి తరపు సాక్షి విచారణ ఈ నెల 4 వ తేదీనిజరుగును.

రాజభృంగములక తైలము
4 బొమ్మల సీసా రు 1-0-0, పోస్టేజి 0-3-0.
ఈ తైలము ఆనేకమాలికల యొక్క పుష్పరాజముల యొక్క సారములను, గరకులను చేర్చి శాస్త్రోక్తముగ తయారు చేయబడినది. ఈ తైలము పిల్లలు పెద్దలును తలంటుకొని స్నానముచేసిన తలను దేహమును సంశయ వల్లపరచి శరీరము నందు ఉద్దము, శిరో వాతము, తల తిరుగుట, తలనొప్పి, పార్శ్వపు నొప్పి, మాడుపోటు మొదలు పోటు, కండ్లమంట, తలలో నాదములు నిద్ర చక్కగా పట్టక పోవుట, కన్నీడు, కారుట, పురులు కటుట, శరీరతాపము మొదలయిన వ్యాధులను శీఘ్రముగ నివర్తియేయుటయందు వజ్రాయుధము వంటిది. ఇది విద్యార్థులకు, నాటకమాడు వార్తకు, జడ్డీలకు, వర్తకులకు స్త్రీదర్శకు మొదలతో పనిచేయువారికిని అమృతకల్యాయము.
చిరునామ:- ఆర్. నరసింహారావు,
అమజమ్మలూడి, పీటర్స్ రోడ్, రాయపేట, మదరాసు.

సర్వవృద్ధి విషసంజీవిని.
(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ మార్కు) 566
దుఃఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవాలి.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునందు చుండవలసిన యావృద్ధివిషము. ఆంక్ష, మూసాని, జేయియైదులతో పాగ, ద్రాగంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములందును మందు గుణముమాడదు, తేలవకు మృతమే కాక ఎంక, కక్క, పాము, జడ్డి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వెలపాకెట్ 1-5 0-8-0 పోస్టేజి 0-3-0. 1 డబ్బణ్ పాకెట్ల వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజి వేలు.
ఒకసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనవారికి పోస్టేజి ఇవాలి. వర్తకులకు 100కి 25 రూపాయలు కనివా నియ్యబడును.
చిరునామ:- భనల క్షేత్రి కం పేని,
16 నెంకటేశమేష్ట్రీ, పిడి, సాకారుపేట పోట్టు, మదరాసు.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు నిర్దోషము.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-5 0-8-0
తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువుపోట్ల పోగొట్టును. సువాసనగలిగి యుండును. వ్రతయింటనుండదగినది. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు, లేక 109 ఫ్రేరిరోడ్డు పోర్టు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్యోషధములు.

ఉ.అ.	ఉ.అ.		
దంతమార్దము పండ్లతోముటకు ...	0.2	మోసాని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0.12
శీర్షరసాయనము మాత్రలు అర్చిర్దమునకు	1.4	రోమసారి వెండ్రుకలు ఉడుకుటకు	0.8
దంతకులవారి పండ్లపోటుకు	0.8	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1.5	1.8
శుభ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1.0	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దది, మంచిది	50-5 0.10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1.5	0.12	నుఖిలోగి మాత్రలు	1.0
మూలకంకు తైలము డబ్బి 1.5	0.12	నుఖిలోగి తైలము పుండ్లకు	1.0
లేటమందు తెలుకాటుకు సీసా 1.5	0.8	విశేషములు కుమాత్రలు డబ్బి 1.5	0.8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0.4	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1.5	0.8
కలరామాత్రలు వాంతిదేరులకు	0.6	శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పులకు	0.12
గజ్జిక తైలము గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1.5	0.4	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1.5	0.8
వాముకర్పూరము సీసా 1.5	0.6	శిగగు ద్రావకము సీసా 1.5	1.0
వేలకు మందు సీసా 1.5	0.4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1.0
తామర తైలము; తామర, పీటకు	0.8	చుండుకు నూనె సీసా 1.5	0.6
కుష్మకు తైలము డబ్బి 1.5	0.4	కుందరితైలము, నుఖికాంతికి	0.8
కుంభిద్రావకము సీసా 2.5	1.0	కుసుమ తైలము శీతవగుళ్లకు	0.8
కఫహరి శీతగట్టులకు వర్ణకు	1.4	కర్ణశూలహరి నెమిపోటుకు	0.6
కఫహరిమాడ్లం ఉబ్బసములకు డబ్బి 1.5	0.4	బాబాని మాత్రలు మలబద్ధమునకు	0.8
నాయువుపోట్లకు మందు	1.0	జంతువాతహరి ఎమిడికలకు	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

ప్రజాభిప్రాయములు

(-0-)

విలేఖకులకు సూచన

విజయనగరము పార్కువార్డు విలేఖకుడు. ఆంగ్లమును పండిత వ్యాసములు ప్రకటింపబడవు.

గాయకలోకము...; గురుస్వరణ; పద్యములను ప్రకటింపబడదు.

కాకినాడ కోట; మివాత తెలియబడదు, చదువుకు పీలులేకుండుననిది.

జాతిరక్షణము; వ్యాసమునందు తమ పేరుగాని చిరునామాగాని లేదు.

గుంటపల్లి విలేఖకుడు; మీరు సిరా అంటుండే వ్రాయబడే చదువుటకు పీలులేకుననిది.

చెరువుమిల్లి దర్శయం, ఆంధ్రుల విచారము, అంతర్వేది త్రేతము; నూజివీడు విధేయడు; ద్విపాద్యుసమాజము; దొండపాడు విలేఖకుడు; ప్రకటింపలేనందునకు చింతిలుచున్నాము. - సంపాదకుడు.

I సంగంసభ.

అయ్యా, మాడునాలుగు దినముల క్రిందటి ఆంధ్ర పత్రికయందు సంగం స్వరాజ్యమితి యాజమాన్యమున కనిగిరి వాస్తవ్యులగు దర్శి చెంచయ్యకెట్టిగారి నిర్బంధావాసమును గూర్చి జరిగిన సభ విషయము ప్రకటింపబడి యుండెను. ఆ వ్యాస లేఖకులు నేను నెల్లూరు స్వరాజ్యమితి కగ్రాస నాధిపతిగా నున్నట్లు వ్రాసినారు. నేను నెల్లూరు సమితిలో సెక్ సామాన్యసభ్యుడను. ఈ విషయము తమ పత్రికయందు ప్రచురింప వేడెద.

నెల్లూరు ఫిబ్రవరి 26 బ. హనుమంతరావు.

II

చెంచయ్యగారి నిర్బంధావాసము.

అయ్యా, ఈవిషయమునుగూర్చి ఆంధ్రపత్రికయందు నాలుగైదు పర్యాయములు వ్యాసములు ప్రచురింపబడియుండుట పాఠకుల కెల్లరకు నిదితిము. మన ఆంధ్రదేశము ఇప్పటికి చెంచయ్యగారి విముక్తికోఱకై విశేష మాందోళనము చేయలేదు. నెల్లూరు మండలము నందు మాత్ర మిప్పుడిప్పుడు సభలను జరుపుచున్నారు. గుంటూరులోని ఆర్యవైఖ్యలు మాత్రము సభచేసినట్లున్నది.

ఆనీలినెంటు, వారి అనుయాయులకోఱకై మనము విశేషము ఆందోళనము చేసితిమి. మహమ్మదాల్, సాకతాల్ గార్లవిడుదలకై మన మాందోళనము చేయుచున్నాము. వీరందఱు ఆంధ్రదేశం లగుటచే, 'దురపుకొండలు నునుపు' అను సామెతను బట్టి అనుదినము సభల జరుపుచుంటిమి. మన యాంధ్రయవకునికోఱకు మనము సాటుపడకుండుట మిక్కిలి శోచనీయము.

కావున ప్రతి యూరిలోను వారము వారము సభలు జరిపి తీర్మానములను తంత్రివార్తగానో లేక తపాలు ద్వారానో ఇండియా గవర్నమెంటు వారికిని, మద్రాసు/గవర్నమెంటు వారికిని పంపుచుండ వలయును. చెంచయ్యగారిని విడుదల చేయుటకు మనము పట్టిన పట్టు వదలగూడదు.

ప్రతిగ్రామసభలోను, తాలూకా సభలోను, మండల సభలోను ఈ తీర్మానము కావించి నోరతనమువారికి పంపవలయును. కృష్ణామండల సభ త్వరలో జరుపబడునని ప్రకటింపబడినది. అసభలో తిప్పక నీతీర్మానము కావించవలయును. పడునొకండు తెలుగు జిల్లాల వారును స్వయంకృషివై నాధారపడి ఆందోళన ప్రారంభించ వలసిన సమయ మాసన్నమైనది.

నెల్లూరు ఫిబ్రవరి 26 బ. హనుమంతరావు.

III

జాతీయపతాకము.

అయ్యా, ప్రపంచమునందలి ప్రతిదేశమునకును జాతీయ పతాక మున్నది. కాని మిగిలిన పెక్కుదేశములకుండు మిక్కిలి పెద్దదియై 88 కోట్ల జనసంఖ్యతో విరాజిల్లుచున్న భరతఖండమునకు మాత్ర మట్టి దొకటి సుమారు 1400 సంవత్సరముల క్రిందటనుండి లేకపోవుట గొప్పకొరంతగా నున్నది. చరిత్రకోదశము బటిచూడ 550 సంవత్సర ప్రాంతంబున హిందూ

దేశమున గల 8 దేశములను వివిధరంగులతో చూపుచు ఆకాలములో పద్యము జాతీయపతాకముగ నున్నట్లు కానించెడిది. ఆ పతాకము స్వదేశాభిమానము లేనందువలనను, హిందూదేశము నుండు ప్రత్యక్షయందుండుటవలనను కృతకృతముగ వాడుకనుండి తప్పినది. ఇప్పుడట్టిదినమున గడచి భరతమాత నిద్రనుండి మేల్కొలుచుటచేత జాతీయపతాకము ముఖ్యవనరమైయున్నది. జాతీయపతాకమనిన నేమో యిందుకు యోచించిన, అట్టిదాని నేర్పరచుట మిక్కిలికష్టమనియే మా యుద్దేశము. పతాకము నేదోవిధమున సమకూర్చుచున్న గాని అది జాతీని దెబ్బనట్లుండవలెను. జాతీని దెబ్బనటయే జాతీయపతాక మనిపించుకొనునగాని, ఏదోవిధముగ నుంచినంత మాత్రమున అది జాతీయపతాక మనిపించుకొనదు.

భారతభూమియందు హిందు, మహమ్మదీయ భౌద్ధ క్రిష్టియను, సిక్కు, జైన్, పార్సీ, జూయిసు లను 8 ముఖ్యమతముల వారలండిరి. అందుచే తమనకును బ్రతిభూమిభూలోని ఇంగ్లండు, స్పాటులాండు, బెలెండు లందలి ప్రజలభావము సమతములును వేరైనను ఒకేపతాకమునకలిగియున్నట్లు హిందూదేశమున ముఖ్యమతములవారిని చూపునట్లుండుటయే గాక యావద్భారతీయులచేతను ప్రేమ చూడబడెడు చిహ్నమొకటి మధ్యనుండి, ఏమతమున కెట్టిరంగు పవిత్రతైనదో అట్టిదానితో నుండుట యుక్తము. హిందువుడే కానిండు. మహమ్మదీయడే కానిండు, మరియే యితరమతస్థుడేకానిండు పతాకమును చూచినప్పుడు సమస్కరించునట్లుండవలెను. అందుచేత పి. వేంకయ్యగారు వ్రాసినట్లు ఇంగ్లండునకునకు గల 7 రంగులును, సప్తమతముల వారికిని మిగిలిన పవిత్రమైన జైనుమతమునకును, ఈ 7 రంగులును కలిపిన వచ్చు పవిత్రమైన తెలుపురంగు నుపయోగించుట చిహ్నము.

జాతీయపతాకము లన్నిటియందును ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రముల పతాకము మాత్రము అన్ని రాష్ట్రములను చూపుటకడమ వైపున నక్షత్రములవంటి చుక్కలను గలిగియున్నది. మనదేశమున 19 ముఖ్యభాషలు మాట్లాడు ప్రదేశము లుండుటచేత, అవి యన్నియు పరిపాలనా సౌత్వమునకై యెప్పుడో యొకప్పుడు భాషప్రయుక్తరాష్ట్రములు కావలసియే యున్నవి. కావున వీనిని కూడ మన పతాకమునందు ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములవలె చూపుట మేలు.

హిందూదేశమునకు స్వదేశిపాలనమును ప్రసాదించుటకు మనపాలకు లనుమతించిరికాని, దాని సుసంగతు నేడా రేపాయనిమాత్రమే సందేహించుచుండిరి. ఏదియెట్లున్నను స్వరాజ్యమువచ్చుటలో సందేహములేదు. కాబట్టి స్వరాజ్యము ననుభవించుచున్న ఆస్ట్రేలియా, కెనడామున్నగు దేశముల కెట్టిపతాకములకలవో, అట్టిదియే మనకుండుట యుత్తమంబని తోచెడిది. మనపతాకమున కడమవైపున మనపాలకుల యాధిక్యతను కనబరచుటకుగాను వారిపతాక ముంచిననుంచవచ్చును. ముందు సంవత్సరము ధిల్లినగరమునందు జరుగబోవు దేశీయమహాజన సభయందును, లోకమున నలుదిక్కులను విజృంభముతో జాతీయపతాక మెగురుట చూడవలెనని కోరుచున్నాము. భారతీయులను మరియెంతో మేల్కొల్పు చున్నాము. దయతో మావిజ్ఞాపనమును గైకొందురుగాక.

రాయకుడు చెంగల్లల సత్యనారాయణమూర్తి. ఫిబ్రవరి 26, పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తి.

ప్రభాకరం ఉమామహేశ్వర పండితులు సుమారు దినములక్రిందట పితాపురము వచ్చి పరమతాళి మానాంధకారమును భారదోలుటకు పురజనులు ప్రార్థింప వారు నుతో పన్యాసములనిచ్చిరి.

గతనెల 20-న తేదీని గుంటూరునందు శిల్పకళాశాలకు కాఖా పాఠశాల స్థాపితమైన సందర్భమునందు జిల్లా జడ్జిగారి యాజమాన్యము క్రిందను జరిగిన సభయందు చిత్రలేఖనము గురించి, టి. ఎన్. మహమ్మద్ హుస్సేను సాహెబుగారు, పాలపత్రి రామమూర్తిగారు నువ్వనించిరి. రామమూర్తిగారు ప్రాచీన చిత్రకళలను గురించి చెప్పి ప్రాచ్య పాశ్చాత్య కళలకు గల భేదమును వివరించి ప్రస్తుతము పాఠశాలలందు నేర్పు విధానము శిల్పమున కంతగా తోడ్పడుట లేదని నువ్వన ఆగ్రాసనాధిపతికి వారిమీద కోపము వచ్చి వారి యుపన్యాసమును విమర్శించుటకు ప్రారంభించి వారు చెప్పిన రాజకీయ విషయములను యుపన్యాసములో జొప్పించకూడదని నెలవిచ్చినట్లు ప్రేక్షకు లొకరు వ్రాయుచున్నారు. ప్రాచీన చిత్రకళలను గురించి నువ్వన రాజకీయము కానేరదని వారు గ్రహించవలసియుండును.

వచ్చుచున్నది! (1094)

భయంకరములైన క్రూరమృగము లనేకము గలవు.

ఫిల్లిను సర్కసు

భీకరపాశ్చాత్య ప్రదర్శనము. భయంకరాకారము.

ప్రదర్శనము మిశ్రమము.

విదేశములనుండి వచ్చిన మల్లులు రంగమున నదృశ్యముగ చరించెదరు.

అత్యద్భుతము - అతిగంభీరము.

అత్యంతదర్శనీయము.

28 ఏండ్లక్రితము చెన్నపురి వచ్చెను.

అప్పటికంటె నిపుడు అత్యధికమగు మారుమకలును.

వివరములు పూర్తిగా ముందు తెలుపబడును.

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుకోర్టు ఫయిలు

O. P. 20 of 1918.

పిటిషనరు - హోర్నీక్స్ అండ్ సన్స్ తారాపూర్వాలా.

తేటు దీక్షాబాయి హోర్నీక్స్ అండ్ సన్స్ తారాపూర్వాలాగారి ఆస్తుల విషయమై తెలుపు ఆఫ్ అడ్మిన్ స్ట్రేషను తనకు దయచేయించమని సదరు హిమ్మెక్కు పెనిమిటి అయిన యీ పిటిషనరు మనవి దాఖలు చేసికొన్నాడు గనక, ఆక్షేపణలు గలవారు గుంటూరుజిల్లా కోర్టువారి యెదుట 15-2-1918 తేదీకి తెలియపరచుకోవచ్చును.

శ్రీప్రసాదాంబాల్లు, బి. ఎ., బి. ఎల్,

(1095)

పిటిషనరు తరపు స్టీవరు.

చంద్రశేఖర క్యాండిల్ కంపెని,

నెల్లూరు.

(1096)

1917-18 సంవత్సరంబున మదరాసులో జరిగిన వస్తు ప్రదర్శనమునందును, 20 ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, సి.వి.ఇ. గారివలనను యోగ్యతాపత్రంబుల బొందియున్న ఈ కంపెనీ వారిచే "స్వంత వీరైను" తో తయారు చేయబడిన క్రొవ్వు వత్తులు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమంబులై ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నవి. ఒక్కటొక్కటి 7 ఫుంట్లవలె తక్కువ లేక నెలుగును.

200 వత్తుల పెట్టె 1-కి రు 18-0-0

200 బండివత్తుల పెట్టె 1-కి రు 18-0-0

మాదిరివత్తులు కోరువారు (రు 1-4-0) ఒకరూపాయ నాలుగణాలు ముందుగా మణియార్డరు ద్వారా పంపవలెను.

ఏజెంసి వలయువారు కంపెనీకి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

నోటీసు.

(1075)

గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా ప్రస్తుతం ఉండూరు కాపురస్తులు శ్రీ రాజా ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాల రావు మార్కెట్ ప్రకాశరావుగారి తొమ్మిదవతరం తాలూకా రాగంపేట గ్రామం తొమ్మిదవతరం పెద్దాపురమునకు మధ్యను ఉండుటకు అంటుమామిడి తోటయొక్క యీసంవత్సరపు ఫలము. 22, 23 మార్చి నెలలో తోట ప్రదేశమందు ఏలయ పొడుచున్నాము. కాబట్టి వలయువారు సదరు ప్రదేశమునకు దయచేసి ఈనిగున షరతులకు తొమ్మిది పాడవచ్చును. షరతుల వివరము.

- 1. సుమారు య 80 ల బిస్తీగముగల తోటలో ఉండు వున్న ఎన్నిక గల పలువిధములగు అంటుమామిళ్ళున్న జీడిమామిళ్ళున్న మాత్రమే (తక్కిన ఫలవృక్షములు గాక) 2. సుమారు రెండువేల అంటుమామిళ్ళున్న ఒక వెయ్యి జీడి మామిళ్ళున్న. 3. పాడదలచినవారు రెండువందలరూపాయలు ధరావతు ఇచ్చి పాడవలెను. 4. పాట ఖాయపరచుటకు వారు ముచ్చిలికాతోపాటు సగముసాము ఇచ్చి వేయవలెను. 5. తక్కిన సగము సామున్న చెట్ల కామలు కోయటకు పూర్వయందు చెల్లించవలెను. 6. పాట కాలమును ధరావతు ఇచ్చిన వారిలో ఖాయపరచుకొనిన వారి సామున్న తక్కిన వారి సాము వాపకుచేయబడును. 7. తమ సంబంధము యింకా కావలసినవారు యీ నిగున వ్రాయబడిన వారికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును. 8. రామచంద్రరావు గారు, ఉండూరు } ముహూర్త నిరస్తావారు. ఆఫ్ గొల్లపాటి ఎస్టేటు, గోదావరి. 9-2-18 } క్యాంపు: సామల్ కోట.

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి 28 తేదిలోపు అమృతాంజనము డిపోజిట్ రు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. X కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.
కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాభంగము గలగవంతులకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామర తైలము	గజ్జికీ తైలము	మోహన తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధిము

చక్కని డబ్బీలో కల రూ. 0-8-0 ; డబ్బా 1-కి రూ. 5-4-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది

అమృతాంజనం సి పో,

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అమృతాంజన రక్తములన జనించు జాడ్యములకు కీటిమనునది మందు. మధుమేహము, మచ్చలను, గండములను, పుష్పము, సాతకాంక్షలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

అనాధసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిష్పంకము, సహజమైన జడ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కారైసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 13 రోజులవర ముండుటకు 4 టాప్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తిరురు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనననాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

విశ్వామిత్ర ప్రశంస

ఇది తన్నులకంటే అస్సారము నిరచితము.
రూ 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర నర్మకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ముద్రించినది. రూ 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

రంగుల చిత్ర పటము

రూ 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టువాక్కు 212, మదరాసు

శ్రీ సుదాంధ్ర బహండ్ర పురాణము

ఇది శ్రీ భర్తృహాని యను నాటకము.

సంఘముచేత సంగ్రహమునకు మార్గ
అమిందుజాపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. రూ 4 అశాలు. పోస్టేజి వేరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు

శ్రీ సుదాంధ్ర బహండ్ర పురాణము

హాస్యనూహి నిరచితములగు పదసేనిమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? కులభేదము లేు
దని? ఆచార వ్యవహారము తెల్లెట్లుమా తెలు? ఈ మొదలగు
విషయము తెల్పి యొక యుగపుష్పముగ వివరింపబడియున్నది.
గొప్పవారి గ్రంథములై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు
20 మిగుల సులభము. 900 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాల
మున్నవి. రూ 0-0-0. కప్పులు కే.కే.

శ్రీ సుదాంధ్ర బహండ్ర పురాణము

తైలి:— సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము
3000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములపై అమృతము
పైను ధర రూ 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు కేరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

తెలుగు పండితుడు, ముగ్గునిపల్లె పాఠశాల, కడప.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

చీనాకలేకళ కన్నూరి, మంచిని రులము 1-కి ...	80-0-0
మండుపు పువ్వు రులము 1-కి ...	2-0-0
చీనాకలేకళ, మంచిని ,, ...	10-0-0
చనభక్త్యులు రులము 1-కి ...	0-10-0
చచ్చకర్పూరం ,, ...	2-0-0
చాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0

అమృతాంజనం సి పో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపధములు

బృహత్ మంజుషాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
1 పౌను సీసా రూ 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
పనిచేయును. తులం 1-కి రూ 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

1 పౌను సీసా రూ 0-10-0.

వ్యవసారములన్నియు వాండ్లయభివృద్ధిలో
జరుపవలయును.

జాండా పార్శ్వస్యాటికల్

వర్షాన్ని

ఆయుర్వేద యోగముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elephinstone Road, Bombay, 13

అమృతాంజన అవలేహము.

ఈ లేహము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి
కాశ్యోతనుఖము నొసంగును. 219

అరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.
ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు

వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,

ఆతంకర్నివాడ వంశధారయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

301 పాల్వపు వేంకటాచల 594

పండితులచారి సిద్ధాపధములు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్
యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎస్. కె. ఇన్స్టిట్యూట్,
లండన్ కన్వల్టింగ్ కమిటీ ఎగ్జియర్ జేన్. నెం. 2, బొంబై,
వీరు వ్రాసినది. తమలోలోకామయవార కన్సూరి మాత్రంలను,
ఉపయోగించుటవలన, క్యాసోవాస్యసముల వ్యర్థాసము,
అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కవోషి, కడుపువోషి, అన్నా
కజ్వలము, పిత్తసంబంధరోగము. బిడ్డల యెముకవాలముల
న్నియు, గుణయ్యెను, తమకర్మకు ప్రతిదినును వచ్చురోగు
లకు, నీకన్సూరి మాత్రంలే, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా
నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి.ఎన్.ఆచార్యరావ్, సీనియర్ సర్జన్,
సాన్సిటరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్నమెంట్; వీరు వ్రాసి
నది. "లోకామయవార కన్సూరి మాత్రం"లను నే నుపయోగించి
యున్నాను.

పండితులు చారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరిచినట్లే
అనేకోత్సాహమును, గుణములను ఈమాత్రం గలిగి యున్న
నని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

వైద్యశాలలో ననేకవిధముల లభనట్టియు నుపయోగ
రములగు కన్సూరిక మాలికలనుండియే యోగ్యతాపత్రము
తయారు చేయుచుందురు."

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసా యందును
ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడ
యుండును. 260 మాత్రంలను సీసా 4 అశాలు
మృగమే.

6 సీసాల శాకసారి రెమ్మింఁది

రుపాల ఖర్చునోలేక రూ 1-8-0

12 సీసాలా: సారి కొనిన 2-12-0

25 సీసాలా: సారి కొనిన 5-0-0

సమస్తరోగములకు మావర్త ఆయుర్వే

దియ సిద్ధాపధముల దొరకును.

వినిపించు:— శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

